

FISKERIDIREKTORATET

Økonomiske Analyser

Fiskeoppdrett

nr. 1/2002

Copyright: Eksportutvalget for fisk, Tromsø

2001

Lønnsomhetsundersøkelse for matfiskproduksjon
laks og ørret

FISKERIDIREKTORATET

Lønnsomhetsundersøkelse for matfiskproduksjon Laks og Ørret

Omfatter selskaper med produksjon
av laks og ørret i saltvann.

2001

FORORD

Fiskeridirektoratet legger med dette frem resultater fra sin lønnsomhetsundersøkelse for matfiskproduksjon for regnskapsåret 2001. Undersøkelsen omfatter selskaper med produksjon av laks og ørret i sjøvann. Rapporten er i sin helhet lagt ut på Fiskeridirektoratets hjemmeside (<http://www.fiskeridir.no>).

Førstekonsulent Merete Fauske ved Kontoret for driftsøkonomiske undersøkelser har hatt hovedansvaret for gjennomføring av undersøkelsen og utarbeidelse av meldingen.

Bergen, oktober 2002

Peter Gullestad

Anita Kjeilen Steinseide

INNHOOLD

A. SAMMENDRAG:

A1. Samlet resultat for matfisknæringen	11
A2. Kraftig nedgang i det økonomiske resultatet	11
A3. Økt produktivitet	12
A4. Lavere produksjonskostnad pr. kg	12
A5. Produksjonskostnad pr. kg i ulike geografisk regioner	12
A6. Resultat fordelt etter størrelse på selskapet	13
A7. Spredning	13

B. INNLEDNING:

B1. Om undersøkelsen	15
B2. Usikkerhet	15
B3. Representativitet	16
B4. Endringer	16

C. RESULTATANALYSE, HELE LANDET:

C1. Produksjon, salg og inntekt	19
C2. Kostnadsutvikling	20
C3. Fôrfaktor	23
C4. Lønnsomhet	25
C5. Likviditet og soliditet	25

D. RESULTATANALYSE, REGIONER:

D1. Finnmark og Troms	27
D2. Nordland	28
D3. Trøndelag (Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag)	29
D4. Møre og Romsdal	30
D5. Sogn og Fjordane	31
D6. Hordaland	32
D7. Rogaland og Skagerakkysten	32

E. ØKONOMISK RESULTAT ETTER STØRRELSE:

E1. Bakgrunn	35
E2. Resultater	35

F. TABELLVERK :

F1. Gjennomsnittstall for hele landet	39-40
F2. Gjennomsnittstall for Finnmark og Troms	41-42
F3. Gjennomsnittstall for Nordland	43-44
F4. Gjennomsnittstall for Trøndelag	45-46
F5. Gjennomsnittstall for Møre og Romsdal	47-48
F6. Gjennomsnittstall for Sogn og Fjordane	49-50
F7. Gjennomsnittstall for Hordaland	51-52
F8. Gjennomsnittstall for Rogaland og Skagerrakkysten	53-54
F9. Spredningstabeller	55-58

G. DEFINISJONER BRUKT I TABELLENE:

G1. Resultatregnskap	59
G2. Balanseregnskap	60
G3. Salg, produksjon og andre lønnsomhetstall	61
G4. Nøkkeltall	62
G5. Kostnader pr. kg produsert fisk	63

H. SUMMARY IN ENGLISH:

H1. Profitability	65
H2. Productivity	66
H3. Production costs per. Kilo	66
H4. Regional production costs per. Kilo	66
H5. Average results for Norwegian fish farms (tables)	67

I. VEDLEGG - SKJEMA :

TABELLINNHOLD

F1. HELE LANDET:	
Utvalg	39
Resultatregnskap	39
Balanseregnskap	39
Salg, produksjon og andre lønnsomhetsmål	40
Nøkkeltall	40
Kostnader pr. kg produsert fisk	40
F2. FINNMARK OG TROMS:	
Utvalg	41
Resultatregnskap	41
Balanseregnskap	41
Salg, produksjon og andre lønnsomhetsmål	42
Nøkkeltall	42
Kostnader pr. kg produsert fisk	42
F3. NORDLAND:	
Utvalg	43
Resultatregnskap	43
Balanseregnskap	43
Salg, produksjon og andre lønnsomhetsmål	44
Nøkkeltall	44
Kostnader pr. kg produsert fisk	44
F4. TRØNDELAG:	
Utvalg	45
Resultatregnskap	45
Balanseregnskap	45
Salg, produksjon og andre lønnsomhetsmål	46
Nøkkeltall	46
Kostnader pr. kg produsert fisk	46
F5. MØRE OG ROMSDAL:	
Utvalg	47
Resultatregnskap	47
Balanseregnskap	47
Salg, produksjon og andre lønnsomhetsmål	48
Nøkkeltall	48
Kostnader pr. kg produsert fisk	48
F6. SOGN OG FJORDANE:	
Utvalg	49
Resultatregnskap	49
Balanseregnskap	49
Salg, produksjon og andre lønnsomhetsmål	50
Nøkkeltall	50
Kostnader pr. kg produsert fisk	50
F7. HORDALAND:	
Utvalg	51
Resultatregnskap	51
Balanseregnskap	51
Salg, produksjon og andre lønnsomhetsmål	52
Nøkkeltall	52
Kostnader pr. kg produsert fisk	52

F8. ROGALAND OG SKAGERRAKKYSTEN

Utvalg	53
Resultatregnskap	53
Balanseregnskap	53
Salg, produksjon og andre lønnsomhetsmål	54
Nøkkeltall	54
Kostnader pr. kg produsert fisk	54

F9. SPREDNINGSTABELLER:

Produksjonskostnad pr. kg for hvert enkelt selskap	55
Fôrfaktor for hvert enkelt selskap	56
Driftsmargin for hvert enkelt selskap	57
Standardavvik, maksimum og minimum for resultat før skattkostnad, solgt mengde (laks og ørret), produksjonskostnad pr. kg, fôrfaktor og driftsmargin	58

DIAGRAMOVERSIKT

FIGUR 1: Gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag 1991-2001.	20
FIGUR 2: Totalt solgt mengde og gj. produksjonskostnad pr. kg 1991-2001.	21
FIGUR 3: Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg regionalt fordelt 1999-2001.	27
FIGUR 4: Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Finnmark og Troms 1991-2001.	28
FIGUR 5: Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Nordland 1991-2001.	29
FIGUR 6: Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Trøndelag 1991-2001.	30
FIGUR 7: Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Møre og Romsdal 1991-2001.	30
FIGUR 8: Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Sogn og Fjordane 1991-2001.	32
FIGUR 9: Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Hordaland 1991-2001.	32
FIGUR 10: Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk i Rogaland og Skagerakkysten 1991-2001.	33
FIGUR 11: Totale sale of salmon and trout and average production costs per kilo 1991-2001.	67

A. SAMMENDRAG

Hovedkonklusjonene i Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelse for selskaper med matfiskproduksjon av laks og ørret i 2001 er følgende:

- Kraftig nedgang i det økonomiske resultatet
- Økt produktivitet
- Lavere produksjonskostnad pr. kg

2001 var et svakt økonomisk år for selskaper med matfiskproduksjon av laks og ørret.

A.1. SAMLET RESULTAT FOR MATFISKNÆRINGEN

Beregninger viser at matfisknæringen hadde et *samlet resultat før skatt* på vel 88 millioner kroner i 2001. En tilsvarende beregning for 2000 viser et samlet resultat før skatt på 3,6 milliarder.

En del beregnede størrelser for samlet resultat er vist i tabellen nedenfor. Tilsvarende tall for 2000 er tatt med for å kunne vise utviklingen det siste året. *Tall i millioner kroner.*

Tabell A.1.1.		2001	2000
Sum Driftsinntekt	kr	10 294	13 776
Sum Driftskostnad	kr	9 917	9 829
Driftsresultat	kr	377	3 947
Res. før skattekost.	kr	88	3 655
Driftsmargin	%	3,7	28,7

Lønnsomhetstallene ovenfor viser den kraftige nedgangen i det økonomiske resultatet fra 2000 til 2001. Nedgangen kan forklares med at markedsforholdene for laks og ørret endret seg kraftig i 2001, og førte til en betydelig nedgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg for laks og ørret.

I lønnsomhetsundersøkelsen gikk gjennomsnittlig salgspris pr. kg for laks ned med 26,7 prosent fra 2000 til 2001, mens gjennomsnittlig salgspris pr. kg for ørret gikk ned med hele 32,8 prosent i samme periode.

A.2. KRAFTIG NEDGANG I DET ØKONOMISKE RESULTATET

Selve lønnsomhetsundersøkelsen er basert på gjennomsnittresultater basert på utvalget i

undersøkelsen. Tabellen nedenfor viser en del økonomiske resultater i *gjennomsnitt* pr. selskap i 2001.

Tabell A.2.1.		2001
Sum Driftsinntekter	kr	37 063 963
Sum Driftskostnader	kr	35 706 276
Driftsresultat	kr	1 357 276
Res. før skattekostnad	kr	318 144
Solgt mengde av laks	kg	1 592 292
Solgt mengde av ørret	kg	334 400
Produksjon av fisk	kg	2 113 663
Fôrfaktor		1,20
Produksjon pr. årsverk	kg	306 328
Produksjonsverdi	kr	37 551 227
Lønnsevne pr. årsverk	kr	359 132
Driftsmargin	%	3,7
Antall årsverk		6,9
Konsesjonsvolum pr. selskap	m ³	36 012
Gj. ant. konsesjon pr. selskap	stk	3,0

Resultat før skattekostnad er driftsresultat tillagt finansinntekter og fratrukket finanskostnader.

Verdien av levende fisk i sjøen er satt til minimumskost, som er produksjonskostnaden så langt.

Driftskostnadene blir justert med endringer i lagerverdien av levende fisk og frossenfisk. Driftskostnadene omfatter også en kalkulatorisk eierlønn for ulønnet arbeidsinnsats utført av eieren.

Lønnsevnen er differansen mellom totale inntekter og totale kostnader eksklusiv lønnskostnader og kalkulert eierlønn.

Nøkkeltallene nedenfor, som er gjennomsnittstall for hele landet, bekrefter den negative økonomiske utviklingen i næringen.

Tabell A.2.2.		2001	2000
Totalrentabilitet	%	4,7	26,7
Driftsmargin	%	3,7	28,7
Likviditetsgrad 1	%	147,5	178,3
Likviditetsgrad 2	%	51,7	78,2
Rentedekningsgrad	%	113,5	784,5
Egenkapitalandel	%	22,0	32,8
Andel kortsiktig gjeld	%	40,6	36,3
Andel langsiktig gjeld	%	37,4	30,9

A3. ØKT PRODUKTIVITET

Produktiviteten, målt ved gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk, har gått opp fra 298 238 kilo i 2000 til 306 328 kilo i 2001, dvs. en økning på 2,7 prosent.

Historisk sett har matfisknæringen hatt en betydelig økning i produktivitet. For å illustrere denne utviklingen kan vi nevne at gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk i 1991 kun var på 65 756 kilo.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk de siste fem årene.

Tabell A.3.1.

År	Produksjon pr. årsverk
1997	193 263
1998	250 728
1999	251 304
2000	298 238
2001	306 328

A4. LAVERE PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG

Tabellen nedenfor viser kostnader pr. kg produsert fisk i gjennomsnitt pr. selskap for hele landet i 2001 og 2000.

		2001	2000
Smoltkostnad	kr	2,17	2,40
Førkostnad	kr	7,87	7,80
Forsikringskostnad	kr	0,35	0,26
Lønnskostnad	kr	1,44	1,54
Kalk. avskrivninger (H)	kr	0,85	0,74
Annen driftskostnad	kr	2,63	2,89
Netto finanskostnad	kr	0,49	0,50
PROD. KOST. PR. KG	kr	15,80	16,13
Slaktekostnad inkl. fraktkost.	kr	2,49	2,39
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	18,29	18,51

Som det fremgår av tabellen ovenfor var det en liten nedgang i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001. Nedgangen var på 2 prosent.

Reduserte produksjonskostnader pr. kg kan forklares med reduserte smoltkostnader pr. kg, reduksjon i posten "annen driftskostnad pr. kg" og reduserte lønnskostnader pr. kg fra 2000 til 2001.

Vi vil presisere at det er gjennomsnittsresultater som presenteres, og at spredningen mellom de enkelte selskaper er stor.

Tabellen nedenfor viser antall selskaper i utvalget fordelt på produksjonskostnad pr. kg i 2001 undersøkelsen.

Tabell A.4.2.

Prod. kost. pr. kg	Ant. selsk.	Prod. kost. pr. kg	% ¹⁾
Mindre enn kr 15,00	73	13,49	39,8
Mellom kr 15,00 - 20,00	76	16,83	50,8
Mellom kr 20,00 - 25,00	21	21,82	8,0
Høyere enn kr 25,00	3	27,92	1,3

1) Prosentvis salg av total slaktet mengde i lønnsomhetsundersøkelsen.

A5. PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG I ULIKE GEOGRAFISKE REGIONER

Finnmark og Troms er i undersøkelsen slått sammen til en region, fordi det er levert inn årsregnskap som omfatter konsesjoner over fylkesgrensen. Det samme er tilfelle for Nord- og Sør-Trøndelag.

Ett av selskapene fra Trøndelag omfatter også konsesjoner fra Møre og Romsdal. Det samme er tilfelle for ett selskap i Sogn og Fjordane. I tillegg omfatter ett selskap i Nordland en konsesjon fra Troms.

Det har ikke vært en entydig utviklingen i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg i de ulike regionene fra 2000 til 2001.

Størst nedgang i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg hadde Sogn og Fjordane med 21,4 prosent i perioden. Også regionene Trøndelag, Møre og Romsdal og Rogaland/Skagerrakkysten hadde en nedgang i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001

Regionene Finnmark og Troms, Nordland og Hordaland hadde imidlertid en oppgang i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg i samme periode.

Til tross for ulik utvikling i produksjonskostnad pr. kg har vi mellom de ulike regionene registrert en mindre differanse i produksjonskostnad pr. kg i 2001 sammenlignet med 2000.

Lavest gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg var det Sogn og Fjordane som hadde med kr 14,40 i 2001.

Mer detaljerte opplysninger om resultater for de ulike geografiske regionene finnes i kapittel D.

A6. RESULTAT FORDELT ETTER STØRRELSE PÅ SELSKAPET

Formålet med å presentere resultater fordelt etter selskapsstørrelse er å kunne måle eventuelle stordriftsfordeler.

Vi har ved gruppering tatt utgangspunkt i eierskap, og presenterer gjennomsnittresultater for 5 grupper. Disse er:

- Gruppe 1: 1 konsesjon
- Gruppe 2: 2 - 4 konsesjoner
- Gruppe 3: 5 - 9 konsesjoner
- Gruppe 4: 10 - 14 konsesjoner
- Gruppe 5: 15 eller flere konsesjoner

For å avdekke hvorvidt sammenslåing av konsesjoner har medført stordriftsfordeler i næringen vil en måtte *basere en slik undersøkelse på størrelsesnøytrale resultatbegrep*.

Resultatbegrepene driftsmargin, lønnsevne pr. årsverk og produksjon pr. årsverk vil være egnede indikatorer i en slik sammenheng.

Datamaterialet viser at alle grupper, uansett størrelse hadde en nedgang i det økonomiske resultatet fra 2000 til 2001

En sammenligning av de fem størrelsesgrupperinger viser at gruppe 4 hadde det beste økonomiske resultatet målt som høyest driftsmargin og lønnsevne pr. årsverk i 2001.

Ser en på produksjonskostnad pr. kg finner en imidlertid at det var gruppe 1 som hadde lavest produksjonskostnad pr. kg i 2001. Det var også tilfelle i 2000.

Vær imidlertid oppmerksom på at produksjonskostnad pr. kg for de største gruppene kan inneholder kostnader som ikke er relatert til selve produksjonen av matfisk. Dette skyldes at det i enkelte tilfeller har vært vanskelig å trekke ut samtlige kostnader knyttet til annen produksjon i selskapet. Posten "annen driftskostnad" vil derfor være noe høyere for disse selskapene.

En sammenligning av størrelsesgrupperingene over flere år viser at gruppen med best økonomisk resultat varierer fra år til år. De siste 5 årene har imidlertid det beste resultatet vært å finne enten i gruppe 4 eller i gruppe 5. Det kan derfor synes som om de siste års sammenslåing/oppkjøp begynner å få en viss effekt, og at mulige stordriftsfordeler gjør seg gjeldende.

Mer detaljerte opplysninger om resultater for de ulike størrelsesgruppene finnes i kapittel E.

A7. SPREDNING

Gjennomsnittresultatene i undersøkelsen bygger på et utvalg av 173 selskaper. Spredningen i resultat mellom selskapene er forholdsvis stor. Spredningen i resultatet er forsøkt vist i fire tabeller.

De tre første tabellene viser produksjonskostnad pr. kg, førfaktor og driftsmargin for hvert enkelt selskap i 2001. Tabellene viser de enkelte størrelsene sortert etter laveste verdi sammen med plasseringsnummer i forhold til det totale antall selskaper i utvalget.

Den tredje tabellen viser gjennomsnitt, maksimumsverdi, minimumsverdi, og standardavvik dividert på gjennomsnitt for driftsresultat, resultat før skattekostnad, solgt mengde av laks, solgt mengde av ørret, førfaktor, produksjonskostnad pr. kg og driftsmargin i 2001. Spredningstabellene finner en i tabellverket (kapittel F).

B. INNLEDNING

Hjemmel for innhenting av nødvendige grunnlagsdata var gitt i lov av 10. mai 1981 om bygging m.v. av anlegg for klekking av rogn og oppdrett av fisk, skalldyr m.v. Denne loven ble 14. juni 1985 erstattet av lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v.

Fiskeridirektoratet har siden 1982 utført lønnsomhetsundersøkelse av selskaper med matfiskproduksjon av laks og ørret (saltvannsproduksjon).

De siste års strukturendringer i matfisknæringen, samt innføring av ny regnskapslov førte til at lønnsomhetsundersøkelsen fra og med 1999-undersøkelse ble vesentlig endret.

B1. OM UNDERSØKELSEN

I sammendraget i kapittel A finnes hovedresultatene fra denne undersøkelsen, og de viktigste konklusjonene vi kan trekke på bakgrunn av tallmaterialet.

I analysen i kapittel C, D og E prøver vi å gjøre presentasjonen bredere, samtidig som vi vil prøve å forklare bakgrunnen for utviklingen og de variasjonene som identifiseres.

En presenterer også, i kapittel F, et omfattende tabellverk med tilhørende variabelforklaring i kapittel G for de som ønsker et detaljert bilde.

Vi har i tabellverket valgt å legge frem tallene for 2001 sammen med tall for 1999 og 2000, da en samlet presentasjon av utviklingen i en 3 års periode vil være mer informativ.

Tabellverket presenterer først ett samlet gjennomsnittresultat for hele landet. Deretter fremkommer gjennomsnittresultater for de ulike geografiske regioner.

Til slutt presenteres spredningstabeller som viser produksjonskostnad pr. kg, förfaktor og driftsmargin i 2001 fordelt på de ulike selskapene. Det fremkommer også minimums-, maksimums-verdier og standardavvik for disse størrelsene, samt for postene resultat før skattekostnad og solgt mengde (laks og ørret).

✓ Tabelloppbygging

For hver gruppering av selskaper er det 6 ulike tabeller.

I tabellen Utvalg fremkommer antall selskaper og antall konsesjoner som inngår i gruppering. I tillegg fremkommer hvor mange konsesjoner grupperingens gjennomsnittsselskap består av.

I tabellen Resultatregnskap fremkommer inntekter og kostnader for gjennomsnittsselskapet.

I tabellen Balanseregnskap fremkommer eien-deler, egenkapital og gjeld pr. 31.12. for gjennomsnittsselskapet.

I tabellen Salg, produksjon og andre lønnsomhets-mål fremkommer flere produktivitetsmål for gjennomsnittsselskapet.

I tabellen Nøkkeltall fremkommer tall for rentabilitet, likviditet og soliditet for gjennom-snittsselskapet. Nøkkeltallene blir beregnet på grunnlag av fremkomne tall i resultat- og balanse-regnskapet.

I tabellen Kostnader pr. kg produsert fisk fremkommer de ulike kostnadsartene pr. kg. Kostnader pr. kg produsert fisk blir beregnet direkte på grunnlag av tall i resultatregnskapet, samt på grunnlag av gjennomsnittlig produksjon.

Det er kun gjennomsnittresultater som presenteres i undersøkelsen. Vi vil gjøre oppmerksom på at det er store variasjoner i de økonomiske resultater både innad i fylkene og fra selskap til selskap. Vi har valgt å vise variasjonene i enkelte sentrale størrelser i spredningstabellene i tabellverket.

Til slutt i undersøkelsen er det i kapittel H gitt et sammendrag av resultatene på engelsk.

B2. USIKKERHET

Som tidligere nevnt har oppdrettsnæringen de siste årene gjennomgått store forandringer i eierstruktur. Fusjonering og oppkjøp av konsesjoner har ført til at oppdrettselskapene er blitt større. Det er i dag helt vanlig at et oppdrettsselskap eier flere konsesjoner.

Noen oppdrettskonsern har valgt å operere med årsregnskap på konsesjonsnivå eller regionsnivå. Samme konsern kan derfor ha levert inn flere årsregnskap fra ulike enheter i konsernet.

Lønnsomhetsundersøkelsen er basert på gjennomsnittstall. Gjennomsnittet beregnes ut fra antall innsendte årsregnskap. Hvert årsregnskap representerer i undersøkelsen således ett selvstendig selskap. Ett selskap kan imidlertid inngå som en del av et større konsern. Når vi omtaler de presenterte resultater i forhold til antall selskap er det dermed med henvisning til antall innleverte årsregnskap.

De nevnte endringer i eierstruktur har ført til at gjennomsnittsselskapet omfatter flere konsesjoner i 2001 enn for tidligere års undersøkelser.

Endringer i enkelte størrelser som for eksempel inntekter og kostnader kan derfor skyldes at det bak hvert selskap er flere konsesjoner enn tidligere. Ved gjennomgang av tabellverket (Kapittel F) bør en derfor være oppmerksom på dette forholdet.

Hvor mange konsesjoner som gjennomsnittsselskapet består av fremkommer i tabellen Utvalg.

Det er viktig å merke seg at lønnsomhetsundersøkelsen er basert på opplysninger fra alle typer oppdrettselskap med matfiskproduksjon av laks og ørret (integreerte og enkeltstående selskap, store og små produsenter).

B3. REPRESENTATIVITETEN

I utgangspunktet skal alle konsesjoner som leverer laks og ørret til slakt i undersøkelsesåret delta i Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelse.

Det har imidlertid vist seg vanskelig for oss å ha med oppdrettsbedrifter med fellesregnskap for oppdrett og annen næring, eller bedrifter som kombinerer produksjon av matfisk og settefisk. Dette fordi det er problematisk å skille ut regnskapstall for matfiskdelen i disse regnskapene.

Dersom den prosentvise andel av annen inntekt er mindre enn 10 prosent, 30 prosent ved oppdrettsrelatert inntekt, deltar imidlertid bedriftene i lønnsomhetsundersøkelsen.

Bedrifter som kombinerer produksjon av matfisk og settefisk er med i utvalget dersom bedriften kan levere egen regnskapsdel for matfiskproduksjonen eller dersom settefiskproduksjonen utgjør mindre enn 30 prosent av bedriftens totale inntekter.

På grunnlag av ovennevnte forhold ble det i februar 2002 sendt ut lønnsomhetsskjema til 250 selskaper med matfiskproduksjon av laks og ørret.

Svarprosenten var høy. Vi mottok svar fra i alt 215 selskaper. Av ulike årsaker har vi ikke kunnet bruke alle returnerte skjema.

✓ Utvalget

Det var ifølge Fiskeridirektoratets foreløpige oppdrettsstatistikk totalt 822 konsesjoner i drift i 2001. En optelling av konsesjoner i årets lønnsomhetsundersøkelse viser at de 173 selskapene i årets undersøkelse i alt omfatter 512 konsesjoner. Med utgangspunkt i antall konsesjoner i drift representerer utvalget i lønnsomhetsundersøkelsen for 2001 62,3 prosent av alle konsesjoner som var i drift dette året.

For å gi et mer utfyllende bilde av representativiteten i undersøkelsen har vi valgt å vise prosentvis representasjon for de ulike geografiske regioner. Den prosentvise representasjon fremkommer ved at antall konsesjoner i undersøkelsen blir sett i forhold til det totale antall konsesjoner som er registrert i drift for samme region. Dette er vist i tabellen nedenfor.

Tabell B.3.1.

Regioner:	Deltakelse i %
Hele landet	62,3
Finnmark og Troms	51,7
Nordland	64,0
Trøndelag	57,0
Møre og Romsdal	61,7
Sogn og Fjordane	53,8
Hordaland	87,1
Rogaland og Skagerrakkysten	50,0

Finnmark og Troms er slått sammen til en region, fordi det er levert inn årsregnskap som omfatter konsesjoner på begge sider av fylkesgrensen. Det samme er tilfelle for Nord- og Sør-Trøndelag.

Ett av selskapene fra Trøndelag omfatter også konsesjoner fra Møre og Romsdal. Det samme er tilfelle for ett selskap i Sogn og Fjordane. I tillegg omfatter ett selskap i Nordland en konsesjon fra Troms. En har valgt å ikke ta hensyn til dette forholdet. Disse konsesjonene inngår i resultatet der selskapet er hjemmehørende.

B4. ENDRINGER

Vi har foretatt en endring i forhold til 2000-undersøkelsen. Det er en justering av definisjonen på produksjon av fisk.

Vær oppmerksom på at presenterte tall for 1999 og 2000 i denne undersøkelsen er tilpasset de endringer som er gjort fra og med 2001-undersøkelsen.

Endring i produksjon av fisk er nærmere beskrevet nedenfor.

✓ **Endret produksjon av fisk**

Vi har fra og med 2001-undersøkelsen valgt å endre definisjonen på produksjon av fisk.

Tidligere var mengde av frossenfisk på lager ubetydelig, og vi tok derfor ikke hensyn til frossenfisk ved beregning av produksjon.

De siste to årene har imidlertid beholdning av frossenfisk gått kraftig opp. Vi har derfor vurdert det som nødvendig å ta med beholdning av frossenfisk ved beregningen av produksjon.

Endringen innebærer at beholdning av frossenfisk pr. 31.12. også inngår i produksjonsberegningen.

Ny definisjon på produksjon av fisk er:
 $(\text{Solgt mengde fisk} + \text{UB frossen lager}) + (\text{UB biomasse} - \text{UB utsatt vekt} - \text{IB biomasse})/1,1111$.

Sammenlignet med tidligere offentliggjorte undersøkelser har den nye beregningen gitt endringer i størrelsene: produksjon av fisk, produksjon pr. årsverk, produksjon pr. m3, fôrfaktor og kostnader pr. kg.

C. RESULTATANALYSE - HELE LANDET -

I dette kapittelet skal vi se nærmere på det gjennomsnittlige økonomisk resultatet for hele landet i 2001.

Regnskapsanalysen vil basere seg på de størrelsesnøytrale postene, men også andre størrelser vil bli presentert.

C1. PRODUKSJON, SALG OG INNTEKT

✓ Ny definisjon på produksjon av fisk

Vi har fra og med 2001-undersøkelsen valgt å endre definisjonen på produksjon av fisk.

Tidligere var mengde av frossenfisk på lager ubetydelig, og vi tok derfor ikke hensyn til frossenfisk ved beregning av produksjon.

De siste to årene har imidlertid beholdning av frossenfisk gått kraftig opp. Vi har derfor vurdert det som nødvendig å ta med beholdning av frossenfisk ved beregningen av produksjon.

Ny definisjon på produksjon av fisk er:
(Solgt mengde fisk + UB frossen lager) + (UB biomasse – UB utsatt vekt – IB biomasse)/1,1111).

For å kunne sammenligne resultater for flere år har vi i denne rapporten også valgt å beregne produksjonen på nytt for tidligere år.

Tabell C.1.1. viser ulike resultatmål for produksjon og salg for gjennomsnittsselskapet for årene 2001 og 2000. Tall i kilo.

	2001	2000
Produksjon av fisk	2 113 663	2 028 015
Produksjon pr. m ³	26,4	37,1
Produksjon pr. årsv.	306 328	298 238
Solgt mengde - Laks	1 592 292	1 614 583
Solgt mengde - Ørret	334 400	197 954

Produksjonen av fisk (laks og ørret) økte med 4,2 prosent fra 2000 til 2001. Denne økning skyldes flere forhold.

For det første er selskapene i utvalget blitt større (dvs. består av flere konsesjoner). For det andre

har solgt mengde av ørret gått kraftig opp, og for det tredje har beholdning av levende fisk økt fra 1.1. til 31.12.

Solgt mengde av laks og ørret gikk samlet opp med 6,3 prosent fra 2000 til 2001. Av tabellen ovenfor ser en imidlertid at det kun var salg av ørret som økte i perioden. En økning på hele 68,9 prosent.

For laks var det en liten nedgang i gjennomsnittlig solgt mengde. Nedgangen kan sannsynligvis forklares med de rådene markedsforhold for laks på slutten av 2001, og som førte til at en del fisk ble holdt tilbake i håp om å oppnå bedre priser i 2002.

Ser en nærmere på gjennomsnittlig beholdning av frossen fisk finner en da også en oppgang fra 1.1. til 31.12. Gjennomsnittlig beholdning av frossenfisk økte fra 21 412 kilo pr. 1.1. til 65 447 kilo pr. 31.12.

Gjennomsnittlig biomasse av levende fisk gikk opp med 13,7 prosent i perioden. Oppgangen i biomasse skyldes en økning i både antall levende fisk og gjennomsnittlig vekt.

Tabell C.1.2. gir en oversikt over gjennomsnittlig beholdning av levende fisk for 2001, basert på utvalget i 2001-undersøkelsen.

		01.01.01	31.12.01
Laks	stk	618 949	701 089
Ørret	stk	156 017	159 764
Biomasse	kg	1 335 571	1 518 316
Gj. snittlig vekt	kg	1,72	1,76

Som det fremkommer av tabellen ovenfor skyldes økningen i gjennomsnittlig beholdning av levende fisk en oppgang i beholdningen av laks fra 2000 til 2001. Økningen var på 13,3 prosent.

Tiltross for en økning i andelen av selskaper med produksjon av ørret i undersøkelsen ser en at gjennomsnittlig beholdningen av ørret så å si var uendret fra 1.1. til 31.12.

Andelen av selskaper med produksjon av ørret var på 30,6 prosent i 2001. Tilsvarende ørretandel i 1999 og 2000 var på henholdsvis 20 og 29 prosent.

Arbeidsproduktiviteten, målt med produksjon i kilo pr. årsverk, har gått opp fra 298 238 kilo fisk i 2000 til 306 328 kilo i 2001, dvs. en økning på 2,7 prosent. Produktiviteten i 2001 er den høyeste noensinne registrert i lønnsomhetsundersøkelsen.

Historisk sett har matfisknæringen hatt en betydelig økning i produktivitet. For å illustrere denne utviklingen kan vi nevne at gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk i 1991 kun var på 65 756 kilo.

Tabell C.1.3. viser historisk utvikling i gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk de siste fem årene. Tall i kilo.

Tabell C.1.3.

År	Produksjon pr. årsverk
1996	193 263
1997	250 728
1998	251 304
1999	298 238
2000	306 328

Markedsforholdene for laks og ørret endret seg kraftig i 2001. Dette førte til en betydelige nedgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg for laks og ørret.

I lønnsomhetsundersøkelsen gikk gjennomsnittlig salgspris pr. kg for laks ned fra kr 25,54 i 2000 til kr 18,73 i 2001, en nedgang på 26,7 prosent. Gjennomsnittlig salgspris pr. kg for ørret gikk ned med hele 32,8 prosent i samme periode, fra kr 24,50 i 2000 til kr 16,47 i 2001.

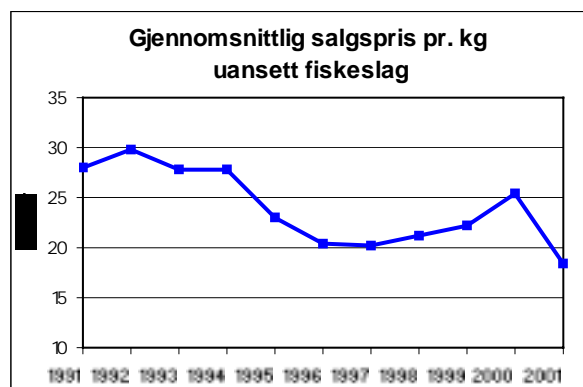
Gjennomsnittlig salgspris pr. kg er beregnet på basis av bokført salgssinntekt og solgt mengde (rund vekt).

Tabell C.1.4. viser gjennomsnittlig salgssinntekt og salgspris pr. kg for hele landet i 2000 og 2001. Tall i kroner.

Tabell C.1.4.	2001	2000
Salgsinntekt av laks	29 827 011	41 238 039
Salgsinntekt av ørret	5 507 412	4 849 049
Forsikringsutbetaling	254 057	225 655
Annen driftsinntekter	1 475 483	1 712 826
Sum driftsinntekt	37 063 963	48 025 569
Finansinntekt	1 315 729	843 597
Salgspris pr. kg på laks	18,73	25,54
Salgspris pr. kg på ørret	16,47	24,50

Historisk utvikling i gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, for selskapene som inngår i undersøkelsen for årene 1991-2001 er vist i figur 1.

FIGUR 1

Antall selskaper som oppgir å ha mottatt forsikringsutbetaling ved tap av fisk var så å si uendret fra 2000 til 2001. Det var 19 selskaper som mottok forsikringsutbetaling i 2001 mot 18 selskaper i 2000.

Av tabell C.1.4. ser en at posten "annen driftsinntekt" er redusert fra 2000 til 2001. Andelen av selskaper som oppgir annen driftsinntekt har imidlertid gått opp fra 2000 til 2001. Annen driftsinntekt utgjorde 4,0 prosent av sum driftsinntekt i 2001, mot 3,6 prosent i 2000.

De vanligste inntekter som er registrert som "annen driftsinntekt" er leieinntekt og inntekter i forbindelse med eget slakteri.

C2. KOSTNADSUTVIKLING

Den tidligere nevnte definisjonsendringen i produksjon av fisk medfører at presenterte kostnader pr. kg i denne undersøkelsen ikke er sammenlignbar med tidligere offentliggjorte undersøkelser.

For å kunne sammenligne resultater for flere år har vi i denne rapporten valgt å beregne produksjonskostnader pr. kg på nytt for tidligere år.

✓ Historisk utvikling i produksjonskostnad pr. kg

Historisk sett har produksjonskostnad pr. kg blitt kraftig redusert siden midten av 80-tallet. For å illustrere denne utviklingen kan vi nevne at gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg i 1991 var på hele kr 39,41 (i 2001-kroneverdi).

Historisk nedgang i produksjonskostnad pr. kg skyldes en rekke faktorer, som f. eks nye og mer

effektive fôrtyper, bedre produksjonsrutiner og bruk av lys i produksjonen.

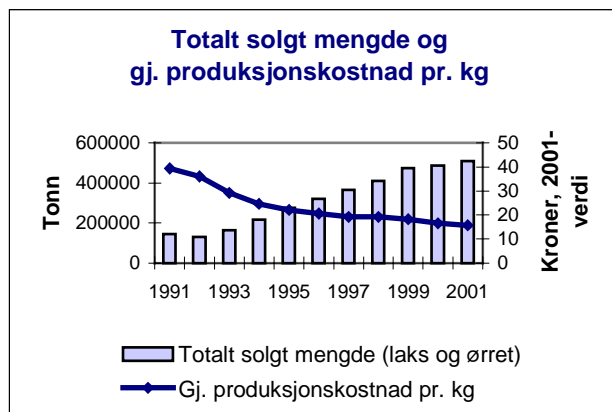
Tabell C.2.1. gir en oversikt over historisk utvikling i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk. Tall i 2001-kroneverdi.

Tabell C.2.1.

År	Prod. kost. pr. kg
1991	39,41
1992	36,08
1993	29,24
1994	24,71
1995	22,17
1996	20,67
1997	19,26
1998	19,21
1999	18,21
2000	16,62
2001	15,80

Historisk utvikling i totalt solgt mengde (laks og ørret) for matfisknæringen og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for årene 1991-2001 er vist i figur 2.

FIGUR 2

✓ Utvikling i produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001

Som det fremgår av tabellen nedenfor var det en nedgang i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001.

Produksjonskostnad pr. kg rund fisk gikk ned fra kr 16,13 i 2000 til kr 15,80 i 2001. En nedgang på 2 prosent.

Tabell C.2.2. viser kostnader pr. kg produsert fisk i gjennomsnitt pr. selskap for hele landet for årene 2000 og 2001. Tall i kroner.

Tabell C.2.2.	2001	2000
Smoltkostnad	2,17	2,40
Fôrkostnad	7,87	7,80
Forsikringskostnad	0,35	0,26
Lønnskostnad	1,44	1,54
Kalk. avskrivninger (H)	0,85	0,74
Andre driftskostnader	2,63	2,89
Netto finanskostnad	0,49	0,50
PRODUKSJONSKOST. PR. KG	15,80	16,13
Slaktekostnad inkl. fraktkost.	2,49	2,39
SUM KOSTNAD PR. KG	18,29	18,51

Nedgangen i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg skyldes en reduksjon i smoltkostnad pr. kg, lønnskostnad pr. kg og i posten "annen driftskostnad pr. kg" fra 2000 til 2001.

Vi vil presisere at det er gjennomsnittresultater som presenteres i lønnsomhetsundersøkelsen og at spredningen mellom de enkelte selskaper er stor.

Ser en på produksjonskostnad pr. kg vil en finne selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. kg i underkant av kr 6 og selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. kg opp til kr 29.

Tabell C.2.3. viser antall selskaper i utvalget fordelt på produksjonskostnad pr. kg i 2001 undersøkelsen.

Tabell C.2.3.

Prod. kostnad pr. kg	Ant. Selsk.	Gj. prod. kost.	% ¹⁾
Mindre enn kr 15,00	73	13,49	39,8
Mellom kr 15,00 - 20,00	76	16,83	50,8
Mellom kr 20,00 - 25,00	21	21,82	8,0
Høyere enn kr 25,00	3	27,92	1,3

1) Prosentvis salg av total slaktet mengde i lønnsomhetsundersøkelsen.

Som det fremkommer av tabellen ovenfor blir det meste, vel 90 prosent, av fisken i lønnsomhetsundersøkelsen for 2001 produsert til en produksjonskostnad pr. kg under kr 20,00.

I gruppen med produksjonskostnad pr. kg mellom kr 15,00 og kr 20,00 var det 59 selskap med produksjonskostnad under kr 18,00.

✓ Smoltkostnad

Gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg produsert fisk gikk ned fra kr 2,40 i 2000 til kr 2,17 i 2001. En nedgang på 9,6 prosent.

For å finne årsaken til nedgang i smoltkostnad pr. kg har vi sett nærmere på forholdet mellom antall utsatt fisk, og gjennomsnittlig smoltpris pr. stk, uansett fiskeslag.

Det var en økning i antall utsatt laks og ørret fra 2000 til 2001. Størst var økningen i antall utsatt ørret. Utsatt ørret utgjorde vel 20 prosent av det totale utsettet i 2001, mot vel 19 prosent av utsettet i 2000.

Ser vi nærmere på utviklingen i gjennomsnittlig smoltpris pr. stk, uansett fiskeslag, finner en årsaken til nedgang i smoltkostnad pr. kg produsert fisk.

Gjennomsnittlig smoltpris pr. stk, uansett fiskeslag var på kr 8,00 i 2001. En nedgang på 9,5 prosent fra 2000.

Både smoltprisen for laks og ørret gikk ned i perioden. Smoltprisen for laks gikk ned med vel 8 prosent, mens smoltprisen for ørret gikk ned med 11 prosent. Fortsatt er smoltprisen for laks høyere enn smoltprisen for ørret.

Tabell C.2.4. viser gjennomsnittlig antall utsatt laks og ørret, og gjennomsnittlig smoltpris pr. stk, uansett fiskeslag, i 2000 og 2001.

Tabell C.2.4.		2001	2000
Utsatt Laks	stk	461 448	445 749
Utsatt Ørret	stk	113 243	104 055
Smoltpris pr. stk	kr	8,00	8,84

✓ Fôrkostnad

Fôrkostnad utgjør nesten halvparten av produksjonskostnadene pr. kg produsert fisk. Endringer i denne kostnadsposten har derfor stor betydning for de totale produksjonskostnad pr. kg.

I 2001 var imidlertid fôrkostnad pr. kg så og si uendret i forhold til 2000. Fôrkostnad pr. kg produsert fisk var på kr 7,87 i 2001.

I pkt. C.3. går vi nærmere inn på fôrforbruk, fôrpris og fôrfaktor.

✓ Forsikringskostnad

Forsikringskostnad pr. kg gikk kraftig opp fra 2000 til 2001. En økning på hele 34,6 prosent. De totale forsikringskostnadene gikk også opp i samme periode.

Siden forsikringskostnad pr. kg utgjør en så liten andel av produksjonskostnad pr. kg har denne økningen hatt mindre betydningen for utviklingen i produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001.

Gjennomsnittlig forsikringsutbetaling til oppdretter var lavere enn innbetalt premie samme år i både 2001 og 2000.

Forsikringspremien utgjorde 3,4 prosent av verdien på beholdning av levende fisk pr. 31.12.01. I 2000 var tilsvarende tall 2,7 prosent.

✓ Lønnskostnad

For å vise utviklingen i lønnskostnad har vi valgt å se på brutto lønnskostnad pr. årsverk. Brutto lønnskostnad pr. årsverk gikk ned fra kr 458 080 i 2000 til kr 440 550 i 2001, dvs. en nedgang på 3,8 prosent.

Gjennomsnittlig antall betalte arbeidstimer gikk også ned fra 12 697 timer i 2000 til 12 046 timer i 2000, mens gjennomsnittlig antall ubetalte arbeidstimer gikk ned fra 36 timer til 6 timer i samme periode.

Nedgangen i antall arbeidstimer (betalte og ubetalte) førte til at antall årsverk så å si var uendret fra 2000 til 2001. Et årsverk er satt til 1875 timer.

✓ Kalkulatoriske avskrivninger (Historisk prinsipp)

Kalkulatorisk (beregnet) avskrivning er en lineær avskrivning basert på historisk kostpris. Beregningsmetoden for de kalkulatoriske avskrivningene (historisk prinsipp) er nærmere beskrevet i kapittel G.

De kalkulatoriske avskrivninger pr. kg gikk opp fra 2000 til 2001. En oppgang på 14,9 prosent.

For å finne årsaken til økningen i de kalkulatoriske avskrivningene har vi sett nærmere på bl.a. investeringer i nytt utstyr og hvordan investeringene fordeler seg på ulike typer av utstyr.

Det har vært en økning i kjøp av driftsutstyr fra 2000 til 2001. Denne økningen forklarer oppgangen i de kalkulatoriske avskrivningene i samme tidsrom. Gjennomsnittlig kjøp av driftsutstyr pr. selskap gikk opp fra kr 4 168 659 i 2000 til kr 5 251 372 i 2001.

Ser en på fordelingen mellom ulike utstyrstyper som oppdretterne har investert i, finner en at det naturlig nok er investert mest i sjøanlegg (dvs. merder, nøter og fôrautomater).

Tabell C.2.5. viser gjennomsnittlig investering i utstyr pr. selskap fordelt på utstyrstype i 2001.

Tabell C.2.5.	Kroner	Prosent
Faste installasjoner	727 727	13,9
Sjøanlegg	2 332 803	44,4
Transportmidler	918 241	17,5
Diverse maskiner	771 277	14,7
Annet	501 324	9,5
Totalt	5 251 372	100

✓ **Annen driftskostnad**

Annen driftskostnad er en restpost som omfatter det som er igjen når smolt-, fôr-, forsikrings-, lønns-, slakte-, fraktkostnader og kostnader vedrørende annen virksomhet er skilt ut som egne poster. Dette omfatter alt fra reparasjoner og vedlikehold, til rene administrasjonsutgifter som telefon og porto.

Kostnadsposten kan imidlertid også inneholde kostnader som ikke kan relateres til matfiskproduksjon av laks og ørret. Dette skyldes at det i enkelte tilfeller har vært vanskelig å trekke ut samtlige kostnader knyttet til annen virksomhet fra årsregnskapet. Posten "annen driftskostnad" kan derfor på grunn av nevnte forhold være høyere enn faktisk kostnad ved matfiskproduksjon.

Posten "annen driftskostnader pr. kg" gikk ned fra kr 2,89 i 2000 til kr 2,63 i 2001.

Da denne posten ikke er nærmere spesifisert kan vi ikke si noe om årsaken til endringer i denne kostnadsposten. Dette er imidlertid en post som varierer sterkt i betydning fra selskap til selskap. Endringer kan derfor skyldes variasjoner i utvalget fra år til år.

✓ **Finanskostnader**

Vi har også i år valgt å benytte netto finanskostnad ved beregning av produksjonskostnad pr. kg. Netto finanskostnad er finanskostnaden fratrukket finansinntektene.

Fra 2000 til 2001 var netto finanskostnad pr. kg så å si uendret. Netto finanskostnad pr. kg var på kr 0,49 i 2001 mot kr 0,50 i 2000.

Vi har også valgt å se på nettofinanskostnad i prosent av sum driftsinntekt. For hele landet under ett gikk netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt opp fra 2000 til 2001. Denne utviklingen skyldes i all hovedsak at driftsinntektene er redusert i samme periode.

✓ **Slaktekostnad inkl. fraktkostnad (ikke inkl. i produksjonskostnad pr. kg)**

Denne kostnadsposten består kun av bokførte slakte og fraktkostnader. Det er imidlertid ikke alle regnskap som har bokført slike kostnader. F.eks. vil et selskap som selger fisken ved not ikke alltid ha direkte bokførte slakte-, pakke- og fraktkostnader. Selskapet kan betale disse kostnadene indirekte ved lavere pris på fisken. Av den grunn vil ikke gjennomsnittet gi et rett bilde av de faktiske kostnadene ved slakting, pakking og frakt av matfisk.

Slaktekostnad pr. kg gikk opp fra kr 2,39 i 2000 til kr 2,49 i 2001. Endringen i denne kostnadsposten skyldes ikke nødvendigvis at det er blitt dyrere å slakte, pakke og frakte matfisk fra 2000 til 2001. Det kan også skyldes variasjon i utvalget fra år til år (jf. avsnittet ovenfor).

Det var 85,5 prosent av selskapene som hadde bokførte slaktekostnader i 2001, mot 88 prosent i 2000.

C3. FÔRFAKTOR

Det fokuseres mye på hvordan matfiskoppdretterne kan redusere produksjonskostnadene. Fordi oppdretternes største kostnadspost er fôr, vil fôrfaktor være et viktig produksjonsmål. Jo lavere fôrfaktor, jo lavere kostnader til fôr.

Det blir antydnet at et oppdrettsanlegg bør ha en fôrfaktor rundt 1, men at det er fullt mulig å komme ned i en fôrfaktor på under 1.

Det er mange forhold som påvirker den enkeltes fôrfaktor. Vi kan nevne tilvekst, fôringskontroll, fôrtype, svinn og lokalitet. I det siste har det også blitt fokusert på røkters rolle i arbeidet med å redusere fôrfaktoren.

✓ Beregningsmetode

Til lønnsomhetsundersøkelsen har vi samlet inn opplysninger direkte fra oppdretter.

For å kunne beregne fôrfaktor har vi innhentet opplysninger om beholdning av fôr - målt i antall kilo - pr. 1.1.01 og 31.12.01, samt fôrkjøp (kg) i 2001. I tillegg har vi samlet inn opplysninger om slaktet mengde og biomasse av levende fisk pr. 1.1.01 og 31.12.01.

Beregningsmetoden for fôrfaktor og produksjon er vist nedenfor:

- Fôrfaktor: **Fôrforbruk / Produsert mengde**
Der fôrforbruk er: (Fôrlager 1.1. + Fôrkjøp - Fôrlager 31.12.)
- Produsert mengde (rund vekt):
(Solgt mengde + frossenfisk pr. 31.12.) + ((biomasse 31.12. - vekt på årets utsatt smolt - biomasse 1.1.)) / 1,1111)

Som tidligere nevnt indikerer fôrfaktoren hvor mye fisk oppdretteren har fått for det fôret som er brukt. Jo lavere fôrfaktoren er, jo mer fisk kan oppdretteren produsere for samme mengde fôr.

✓ Historisk utvikling i fôrfaktor

Opplysninger om fôrlager og fôrkjøp er samlet inn siden 1994. Utvikling i gjennomsnittlig fôrfaktor og gjennomsnittlig fôrpris er vist i tabell C.3.1.

Tabell C.3.1.

Årstall	Fôrfaktor	Fôrpris. pr. kg
1994	1,18	8,32
1995	1,19	7,59
1996	1,09	7,44
1997	1,20	7,43
1998	1,23	7,73
1999	1,20	7,09
2000	1,20	6,45
2001	1,20	6,56

Historisk sett viser tabellen ovenfor at fôrfaktoren har vært forbausende stabil de siste årene.

I mars 1996 ble det innført produksjonsregulerende tiltak (fôrkvoter) ved produksjon av laks i Norge. Vi kan ikke se bort ifra at utviklingen i fôrfaktor de siste årene henger sammen med nevnte fôrkvote, men som det fremkommer i tabellen påvirket i hvert fall ikke fôrkvoten fôrfaktoren i 1996.

Økningen i fôrfaktor i 1998 skyldes en prisstigning på fôr samme år som følge av dårligere tilgang på fiskemel. Dette kan ha ført til at oppdretterne valgte et billigere fôr med lavere kvalitet (og dermed høyere fôrfaktor).

Den dårlige tilgangen på fiskemel førte bl.a. til at andel av soyamel i fôret økte. Vi kan ikke se bort at nevnte momenter kan ha hatt betydning for veksten på fisken i 1998.

✓ Fôrfaktor i 2001

Tabell C.3.2. gir en oversikt over gjennomsnittlig fôrforbruk og gjennomsnittlig fôrfaktor for hele landet sett under ett og for ulike regioner i 2001. Fôrforbruk i kilo.

Tabell C.3.2.	Fôrforbruk	Fôrfaktor
Hele landet	2 529 165	1,20
Finmark og Troms	2 006 763	1,25
Nordland	2 780 974	1,18
Trøndelag	2 976 103	1,18
Møre og Romsdal	2 579 313	1,20
Sogn og Fjordane	3 080 239	1,10
Hordaland	2 361 067	1,21
Rogaland og Skagerrakk.	2 317 262	1,25

I tabell C.3.2. ser en at alle regioner har et gjennomsnitt over 1 i fôrfaktor. Lavest fôrfaktor hadde oppdretterne i Sogn og Fjordane, og høyest fôrfaktor hadde oppdretterne i regionene Finnmark og Troms og Rogaland og Skagerrakkysten.

Gjennomsnittlig fôrpris pr. kg varierer fra region til region. De fleste regioner hadde imidlertid en oppgang i gjennomsnittlig fôrpris pr. kg fra 2000 til 2001.

Trøndelag hadde lavest fôrpris pr. kg med kr 6,05 pr. kg. Høyest gjennomsnittlig fôrpris pr. kg hadde oppdretterne i Rogaland og Skagerrakkysten med kr 6,94 i 2001.

Tabell C.3.3. gir en oversikt over gjennomsnittlig fôrpris pr. kg for hele landet og for de ulike regioner i 2001. Tall i kroner.

Tabell C.3.3.	Fôrpris pr. kg
Hele landet	6,56
Finnmark og Troms	6,68
Nordland	6,54
Trøndelag	6,05
Møre og Romsdal	6,78
Sogn og Fjordane	6,45
Hordaland	6,63
Rogaland/Skagerrakkysten	6,94

C4. LØNNSOMHET

Hovedkonklusjonene en kan trekke på bakgrunn av innkommet materiale er at 2001 var et dårlig økonomisk år for selskapene med matfiskproduksjon av laks og ørret.

Beregninger viser at matfisknæringen hadde et samlet resultat før skatt på vel 88 millioner kroner i 2001. En tilsvarende beregning for 2000 viser et samlet resultat før skatt på 3,6 milliarder kroner.

Dette kan forklares med at markedsforholdene for laks og ørret endret seg kraftig fra 2000 til 2001, og førte til en betydelig nedgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg for laks og ørret.

I lønnsomhetsundersøkelsen gikk gjennomsnittlig salgspris pr. kg for laks ned med 26,7 prosent fra 2000 til 2001, mens gjennomsnittlig salgspris pr. kg for ørret gikk ned med hele 32,8 prosent i samme periode.

I vår vurdering av lønnsomheten har vi valgt å se nærmere på de størrelsesnøytrale postene. Det er mest naturlig å ta utgangspunkt i postene driftsmargin og totalrentabilitet. Der:

- driftsmargin er definert som: $\frac{\text{driftsresultat}}{\text{dividert på sum driftsinntekt}}$
- totalrentabilitet er definert som: $\frac{\text{resultat før skattekostnad}}{\text{dividert på sum eiendeler}}$

Utviklingen i driftsmargin og totalrentabilitet bekrefter at lønnsomheten har gått kraftig ned fra 2000 til 2001. Tabell C.4.1. viser driftsmargin og totalrentabilitet for de tre siste årene. Tall i prosent.

Tabell C.4.1.	2001	2000	1999
Driftsmargin	3,7	28,7	20,9
Totalrentabilitet	4,7	26,7	20,9

En annen størrelsesnøytral post som kan si noe om lønnsomhet i 2001 er forholdet mellom salgspris pr. kg og sum kostnad pr. kg.

Differanse mellom disse postene var på pluss kr 0,05 i 2001 mot kr 6,92 i 2000. Dette indikerer en kraftig reduksjon i inntjeningen.

Det er også mulig å vurdere hvor god lønnsomheten var ved å se på gjennomsnittlig overskuddsgrad. Den forteller hvor mye det var i fortjeneste pr. omsatt krone. Overskuddsgraden beregnes på følgende måte:

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekt})}{\text{Produksjonsverdi}} * 100$$

Overskuddsgraden var på 7,1 prosent i 2001 mot 29,9 prosent i 2000. En overskuddsgrad på 7,1 prosent i 2001 betyr at oppdretter i gjennomsnitt av hver salgskrone hadde 7,1 øre til dekning av finanskostnader. Etter at finanskostnadene er dekket finner en overskuddet.

C5. LIKVIDITET OG SOLIDITET

I likhet med målene for rentabilitet (driftsmargin og totalrentabilitet) finner en likviditetsmålene i tabellverket i tabellen "Nøkkeltall".

Likviditetsgrad 1 og 2 viser forholdet mellom sum kortsiktig gjeld og sum omløpmidler, med og uten beholdning av levende fisk.

Det er vanlig å hevde at en virksomhets kontantbeholdning og bankinnskudd sammen med kundeordringer bør kunne dekke samlet kortsiktig gjeld. Med andre ord bør likviditetsgrad 2 være over 100 prosent.

Historisk sett har ikke gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 noen gang vært over 100 prosent. Den høyeste gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 som vi har registrert var i 2000 med 78,2 prosent.

Tabell C.5.1. viser utviklingen i gjennomsnittlig likviditet for de siste tre årene. Tall i prosent.

Tabell C.5.1.	2001	2000	1999
Likviditetsgrad 1	147,5	178,3	174,2
Likviditetsgrad 2	51,7	78,2	74,3

Som mål på soliditet bruker vi rentedekningsgrad, egenkapitalandel, andel av kortsiktig gjeld og andel av langsiktig gjeld. Disse størrelsene er vist i tabell C.5.2. Tall i prosent.

Tabell C.5.2.	2001	2000	1999
Rentedekningsgrad	113,5	784,5	460,7
Egenkapitalandel	22,0	32,8	28,2
Andel av kortsiktig gjeld	40,6	36,3	39,6
Andel av langsiktig gjeld	37,4	30,9	32,2

Rentedekningsgraden viser i hvilken grad det resultatet som er skapt i perioden, er i stand til å dekke finanskostnadene.

Rentedekningsgraden bør være over 100 prosent slik at selskapene kan dekke alle sine finanskostnader.

Tiltross for en negativ utvikling i det økonomiske resultatet klarte de fleste selskapene dette i 2001. I 2001 var det 53 selskaper som hadde negativ rentedekningsgrad. 28 selskaper klarte å dekke mellom 0 og 100 prosent av finanskostnadene. De øvrige 92 selskapene hadde mer enn 100 prosents dekning.

Egenkapitalen blir i lønnsomhetsundersøkelsen regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket sum kortsiktig gjeld og sum langsiktig gjeld er lik egenkapitalen. Egenkapitalandelen sier hvor mye egenkapitalen utgjør av total kapital.

Egenkapitalandelen var på 22,0 prosent i 2001 mot 32,8 prosent i 2000. Det var m.a.o. en nedgang i egenkapitalandelen fra 2000 til 2001. I 2001 utgjør dermed gjelden en større del av total kapitalen sammenlignet med 2000.

D. RESULTATANALYSE - ULIKE REGIONER -

Vi skal i dette kapittelet se nærmere på det gjennomsnittlige resultat for hver enkelt region.

I tabell D.1. har vi valgt å vise prosentvis representasjon for de ulike geografiske regioner. Den prosentvise representasjon fremkommer ved at antall konsesjoner i undersøkelsen er blitt sett i forhold til det totale antall konsesjoner som er registrert i drift for samme region.

Tabell D.1

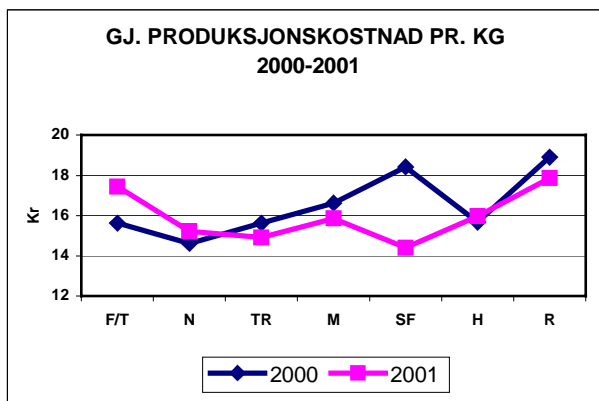
Regioner:	Deltakelse i %
Hele landet	62,3
Finnmark og Troms	51,7
Nordland	64,0
Trøndelag	57,0
Møre og Romsdal	61,7
Sogn og Fjordane	53,8
Hordaland	87,1
Rogaland og Skagerrakkysten	50,0

Vær oppmerksom på at det økonomisk resultatet varierer fra region til region. Også innad i regionene er det variasjoner fra selskap til selskap.

Datamateriale viser imidlertid at 2001 var et svakt økonomisk år for alle regioner.

Figur 3 viser produksjonskostnad pr. kg i de ulike regioner for 2000 og 2001. Figuren viser at differansen mellom regionene i produksjonskostnad pr. kg var mindre i 2001 enn i 2000.

FIGUR 3

Forkortelsene på x-aksen står for:

- F/T : Finnmark og Troms
- N : Nordland
- TR : Nord- og Sør-Trøndelag
- M : Møre og Romsdal
- SF : Sogn og Fjordane
- H : Hordaland
- R : Rogaland og Skagerrakkysten

D1. FINNMARK OG TROMS

I undersøkelsen er fylkene Finnmark og Troms slått sammen til en resultatgruppe. Dette skyldes at vi i utvalget har selskaper som omfatter konsesjoner på tvers av fylkesgrensen, og dermed ikke er i stand til å avgi regnskapstall for produksjon i det enkelte fylke.

Finnmark og Troms hadde en kraftig reduksjon i det økonomiske resultatet fra 2000 til 2001, og var den regionen som i gjennomsnitt hadde det svakeste regionale resultatet i 2001.

Både lønnsevne pr. årsverk og driftsmargin var lavere enn i de øvrige regionene i 2001. Regionen oppnådde også lavest produksjon pr. årsverk i 2001.

Viktige lønnsomhetsmål som lønnsevne pr. årsverk og driftsmargin gikk kraftig ned fra 2000 til 2001. Lønnsevne pr. årsverk gikk ned fra pluss kr 1 483 373 i 2000 til minus kr 39 065 i 2001, mens driftsmarginen ble redusert fra pluss 28,3 prosent til minus 0,4 prosent i samme periode.

Nedgangen i det økonomiske resultatet skyldes i all hovedsak en kraftig inntektsvikt kombinert med oppgang i produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001.

De totale salgsinntektene ble redusert med hele 30,8 prosent fra 2000 til 2001. Hovedårsak til denne reduksjonen var en kraftig nedgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg i samme periode. En annen faktor som bidro til å redusere de totale salgsinntektene var en nedgang i solgt mengde fra 2000 til 2001.

Gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, gikk ned med 20,8 prosent, og var kr 18,79 i 2001. Solgt mengde gikk ned med 12,6 prosent.

Nevnte nedgangen i solgt mengde førte til en reduksjon i produksjon og i produktivitet. Produksjon av fisk gikk ned med 16,3 prosent fra 2000 til 2001. Produktiviteten, målt som produksjon

pr. årsverk gikk ned fra 270 117 kilo i 2000 til 250 961 kilo i 2001. En nedgang på 7,1 prosent.

Tabell D.1.1. viser utvikling i gjennomsnittlig salgspris pr. kg solgt fisk og produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for Finnmark og Troms for årene 1999-2001.

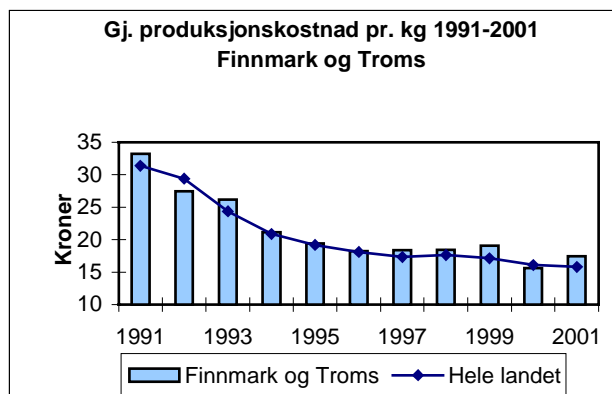
Tabell D.1.1.		2001	2000	1999
Salgspris pr. kg	Kr	18,79	23,71	21,02
Prod. kost. pr. kg	Kr	17,43	15,63	19,10

Av tabellen ovenfor ser vi at det var en økning i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001, med 11,5 prosent. En økningen henger først og fremst sammen med nevnte reduksjon i produksjon av fisk.

Figur 4 viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for Finnmark og Troms for årene 1991-2001.

I diagrammet er det også lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 4

D2. NORDLAND

Ett av selskapene i Nordland omfatter i tillegg en konsesjon fra Troms. Tiltross for dette har vi valgt å la resultater fra dette selskapet inngå i utvalget for Nordland.

Oppdretterne i Nordland hadde i likhet med oppdretterne i Finnmark og Troms en kraftig nedgang i det gjennomsnittlige resultatet fra 2000 til 2001. Lønnssevne pr. årsverk gikk ned fra kr 2 376 099 i 2000 til kr 298 642 i 2001, en nedgang på hele 87,4 prosent.

Reduksjonen i det gjennomsnittlige resultatet bekreftes ved at også driftsmargin og total-

rentabilitet gikk ned i samme periode. Totalrentabilitet ble redusert fra 33,8 prosent i 2000 til 3,4 prosent i 2001, mens driftsmargin gikk ned fra 31,3 prosent i 2000 til 3,7 prosent i 2001.

I likhet med Finnmark og Troms er hovedårsaken til det reduserte resultatet en kraftig reduksjon i salgsinntektene fra 2000 til 2001.

Gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, gikk ned fra kr 25,26 i 2000 til kr 18,27 i 2001. En nedgang på hele 27,7 prosent.

Oppdretterne i Nordland hadde i gjennomsnitt en større prosentvis nedgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg enn oppdretterne i Finnmark og Troms. Når oppdretterne i Nordland likevel oppnår et bedre økonomisk resultat enn oppdretterne i Finnmark og Troms skyldes dette to vesentlige forhold.

For det første hadde oppdretterne i Nordland en økning i solgt mengde på 9 prosent fra 2000 til 2001, og for det andre hadde oppdretterne i Nordland en kraftig forbedring i posten "beholdningsendring" i samme periode.

Beholdningsendring blir i undersøkelsen betraktet som en kostnadsreducerende post. Forbedringen i posten "beholdningsendring" skyldes en økning i både antall levende fisk og gjennomsnittlig vekt på den levende fisk fra 1.1. til 31.12.

Tabell D.2.1. viser gjennomsnittlig beholdning av levende fisk i Nordland i 2001, basert på utvalget i 2001-undersøkelsen.

Tabell D.2.1.		1.1.01	31.12.02
Laks (levende)	stk	733 004	860 549
Ørret (levende)	stk	78 001	86 860
Biomasse	kg	1 555 575	1 990 211
Gj. vekt på levende fisk	kg	1,92	2,10

Både nevnte økning i biomasse og en oppgang i solgt mengde bidro til å øke produksjon av fisk fra 2000 til 2001. Produksjonen av fisk gikk opp med 18,5 prosent.

Tiltross for en økning i produksjon av fisk hadde oppdretterne en økning i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001. Produksjonskostnad pr. kg økte fra kr 14,62 i 2000 til kr 15,21 i 2001. En økning på 4 prosent.

Oppgangen i produksjonskostnad pr. kg skyldes i all hovedsak en økning i førkostnad og forsikringskostnad fra 2000 til 2001.

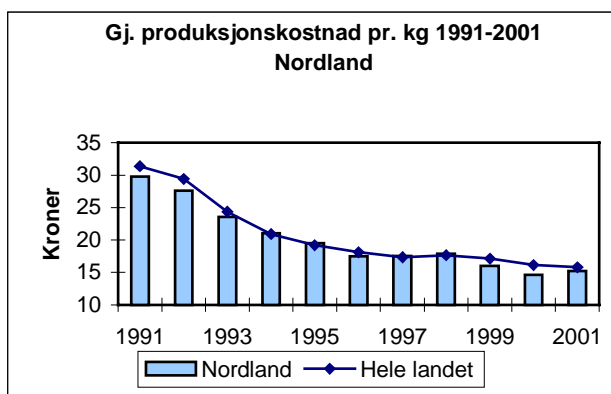
Tabellen D.2.2. viser utvikling i salgspris pr. kg, uansett fiskeslag og produksjonskostnad pr. kg for Nordland fylke for årene 1999-2001.

Tabell D.2.2.		2001	2000	1999
Salgspris pr. kg	kr	18,27	25,26	22,11
Prod. kost. pr. kg	kr	15,21	14,62	16,01

Figur 5 viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for Nordland for årene 1991-2001.

I diagrammet er det også lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 5

D3. TRØNDELAG

I undersøkelsen har vi sett oss nødt til å slå sammen Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag til en resultatgruppe. Dette fordi vi også i dette utvalget har regnskap som omfatter selskap som går på tvers av fylkesgrensen, og dermed er vi ikke i stand til å danne egne resultatgrupper for Nord- og Sør-Trøndelag.

Ett av selskapene fra Trøndelag omfatter også konsesjoner (4 stk) fra Møre og Romsdal. Tiltross for dette har vi valgt å la resultater fra dette selskapet inngå i utvalget for Trøndelag.

En finner samme negative utvikling fra 2000 til 2001 for selskapene i Trøndelag som for de øvrige regioner. Lønnsevne på årsverk ble redusert fra kr 2 232 545 i 2000 til kr 516 415 i 2001. Driftsmarginen gikk ned fra 31,9 prosent i 2000 til 6,9 prosent i 2001.

Tiltross for den negative utviklingen i Trøndelag var det kun selskapene i Hordaland som hadde en høyere lønnsevne pr. årsverk i 2001.

Årsaken til nedgangen i det økonomiske resultatet i Trøndelag var, som i Nordland, lavere priser i 2001 sammenlignet med 2000.

Produktiviteten, målt som produksjon pr. årsverk, økte i Trøndelag. Produksjon pr. årsverk gikk opp fra 279 755 kilo i 2000 til 285 800 kilo i 2001.

Økningen i produktivitet kan blant annet forklares med at beholdningen av levende fisk er gått opp fra 2000 til 2001.

Tabell D.3.1. viser gjennomsnittlig beholdning av levende fisk i Trøndelag i 2001, basert på utvalget i 2001-undersøkelsen.

Tabell D.3.1.		1.1.01	31.12.01
Laks (levende)	stk	729 263	851 794
Ørret (levende)	stk	189 274	190 370
Biomasse	kg	918 537	1 042 164
Gj. vekt på levende fisk	kg	1,71	1,75

Av tabell D.3.1. ser en at økningen i biomasse skyldes både en økning i antall levende fisk og en økning i gjennomsnittlig vekt på levende fisk fra 1.1. til 31.12.

Det var nevnte økning i biomasse, samt en oppgang i salg av ørret som førte til at produksjon av fisk gikk opp i Trøndelag. Gjennomsnittlig produksjon av fisk gikk opp fra 2 349 945 kilo i 2000 til 2 515 043 kilo i 2001, en oppgang på 7 prosent.

Tabell D.3.2. viser utvikling i salgspris pr. kg, uansett fiskeslag og produksjonskostnad pr. kg for Trøndelag for årene 1999-2001.

Tabell D.3.2.		2001	2000	1999
Salgspris pr. kg	Kr	18,43	25,43	22,73
Prod. kost. pr. kg	Kr	14,91	15,14	16,61

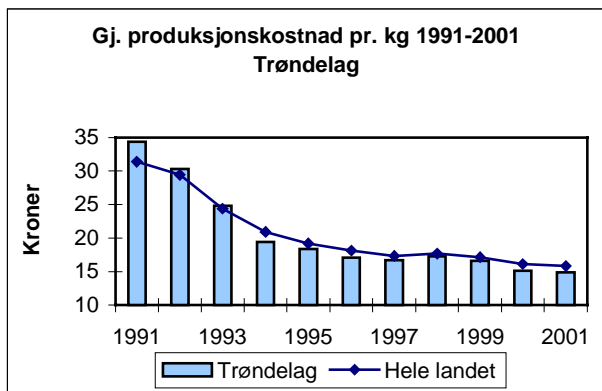
Det var kun oppdretterne i Sogn og Fjordane som hadde en lavere gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg enn oppdretterne i Trøndelag.

Som det fremkommer av tabellen hadde Trøndelag en nedgang i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001.

Figur 6 viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for Trøndelag for årene 1991-2001.

I diagrammet er det også lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 6

D4. MØRE OG ROMSDAL

Møre og Romsdal hadde også en nedgang i det økonomiske resultatet fra 2000 til 2001. Lønnssevne pr. årsverk ble redusert fra kr 2 343 165 i 2000 til kr 268 908 i 2001, mens driftsmargin gikk ned fra 28 prosent til 3,3 prosent i samme periode.

Årsaken til nedgang i det økonomiske resultatet i Møre og Romsdal er som i de øvrige regioner kraftig nedgang i de totale salgsinntektene.

Reduksjonen i de totale salgsinntektene skyldes først og fremst en kraftig nedgang i gjennomsnittlig salgpris pr. kg fra 2000 til 2001. Gjennomsnittlig salgpris pr. kg, uansett fiskeslag, gikk ned fra kr 25,70 i 2000 til kr 18,92 i 2001. En nedgang på 26,4 prosent.

Tiltross for nedgang i gjennomsnittlig salgpris pr. kg, uansett fiskeslag, var det Møre og Romsdal som i gjennomsnitt hadde den høyeste regionale salgpris pr. kg i 2001.

Tabell D.4.1. viser utvikling i salgpris pr. kg, uansett fiskeslag og produksjonskostnad pr. for Møre og Romsdal for årene 1999-2001.

		2001	2000	1999
Salgspris pr. kg	Kr	18,92	25,70	23,88
Prod. kost. pr. kg	Kr	15,86	16,62	16,23

Effekten av prisnedgangen i Møre og Romsdal ble ytterligere forsterket av at også solgt mengde gikk ned fra 2000 til 2001. Solgt mengde (laks og ørret) gikk ned med 8,3 prosent.

Det var nevnte nedgang i solgt mengde som var den viktigste årsaken til at gjennomsnittlig produksjon av fisk i Møre og Romsdal gikk ned fra 2000 til 2001. Ser en nærmere på beholdningen av

levende fisk så var endringene små fra 2000 til 2001.

Tabell D.4.2. viser gjennomsnittlig beholdning av levende fisk i Møre og Romsdal i 2001, basert på utvalget i 2001-undersøkelsen.

		1.1.01	31.12.01
Laks (levende)	stk	465 431	476 162
Ørret (levende)	stk	287 113	296 793
Biomasse	kg	1 130 869	1 202 256
Gj. vekt på levende fisk	kg	1,50	1,56

Det er verdt å merke seg at oppdretterne i Møre og Romsdal i gjennomsnitt har større ørretproduksjon enn oppdretterne i de øvrige regionene. Beholdning av levende ørret utgjorde 38,4 prosent av den totale beholdning av levende fisk i 2001. Tilsvarende tall for landsgjennomsnittet var 18,6 prosent.

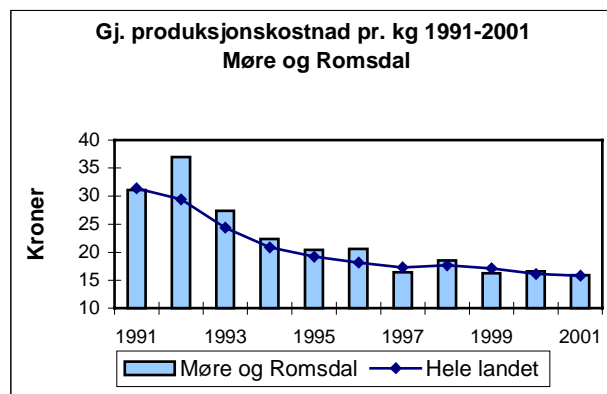
Beholdningsendring blir i undersøkelsen betraktet som en kostnadsreducerende post. Som nevnt ovenfor var endringene i beholdning av levende fisk små, men beholdningen av frossenfisk økte kraftig fra 2000 til 2001.

Den kraftige økningen i beholdning av frossenfisk bidro dermed til å dempe effekten av de reduserte salgsinntektene. Gjennomsnittlig beholdning av frossenfisk økte fra 69 424 kilo i 2000 til 217 299 kilo i 2001.

Figur 7 viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for Møre og Romsdal for årene 1991-2001.

I diagrammet er det også lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 7

D5. SOGN OG FJORDANE

Ett av selskapene fra Sogn og Fjordane omfatter også konsesjoner (5 stk) fra Møre og Romsdal. Tiltross for dette har vi valgt å la resultater fra dette selskapet inngå i utvalget for Sogn og Fjordane.

Tiltross for en kraftig reduksjon i produksjonskostnad pr. kg og en betydelig økning i produksjonen av fisk hadde også selskapene i Sogn og Fjordane en nedgang i det økonomiske resultatet fra 2000 til 2001.

Lønnsevne pr. årsverk gikk ned fra kr 1 601 498 i 2000 til kr 189 202 i 2001, mens driftsmarginen gikk ned fra 20,7 prosent til 0,5 prosent i samme periode.

Hovedårsaken til den kraftige nedgangen i det økonomiske resultatet var de nevnte markedsforhold for laks og ørret i 2001. Disse forholdene resulterte i en kraftig nedgang i salgspris pr. kg for laks og ørret.

En sammenligning av gjennomsnittlig salgspris, uansett fiskeslag, mellom de ulike regioner viser at selskapene i Sogn og Fjordane i gjennomsnitt oppnådd den laveste salgspris pr. kg, uansett fiskeslag i 2001.

I Sogn og Fjordane var gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag på kr 16,98 i 2001 mot kr 24,98 i 2000. En nedgang på 32 prosent.

En annen faktor som bidro til å redusere det økonomiske resultatet var reduksjon i posten "beholdningsendring". Beholdningsendring blir i undersøkelsen betraktet som en kostnadsreducerende post.

Ser en nærmere på beholdning av levende fisk finner en at endringen skyldes en kombinasjon av redusert biomasse (vekt) på levende fisk fra 1.1. til 31.12. og at levende fisk, grunnet lavere smoltpris, ikke blir verdivurdert like høyt 31.12 som 1.1.

Tabell D.5.1. viser gjennomsnittlig beholdning av levende fisk i Sogn og Fjordane i 2001, basert på utvalget i 2001-undersøkelsen.

Tabell D.5.1.		1.1.01	31.12.01
Laks (levende)	Stk	700 554	747 466
Ørret (levende)	Stk	316 903	302 957
Biomasse	Kg	1 607 741	1 604 719
Gj. vekt på levende fisk	Kg	1,58	1,53

En kombinasjon av økt salg og økning i antall levende fisk fra 1.1. til 31.12. førte til at produksjon

av fisk gikk opp fra 2000 til 2001. En oppgang på hele 27,5 prosent.

Salg av fisk økte også kraftig fra 2000 til 2001. Spesielt stor var økning i salg av ørret, som økte fra 305 254 kilo i 2000 til 939 380 kilo i 2001. Salg av ørret utgjorde dermed 33,6 prosent av det totale salget i Sogn og Fjordane. Tilsvarende tall for landsgjennomsnittet er 17,4 prosent i 2001.

Produktivitet, målt som produksjon pr. årsverk gikk opp fra 261 630 kilo i 2000 til 373 738 kilo i 2001. En produktivitet på 373 738 kg er betydelig høyere enn landsgjennomsnittet på 306 328 kilo i 2001. Det var også Sogn og Fjordane som i gjennomsnitt hadde den høyeste produktiviteten i 2001.

Også når det gjelder produksjonskostnad pr. kg kommer Sogn og Fjordane godt ut. Oppdretterne i Sogn og Fjordane hadde i gjennomsnitt den laveste produksjonskostnad pr. kg i 2001.

En produksjonskostnad pr. kg på kr 14,40 er betydeligere lavere enn landsgjennomsnittet på kr 15,80 i 2001.

Tabell D.5.2. gir en oversikt over gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for Sogn og Fjordane for årene 1999-2001.

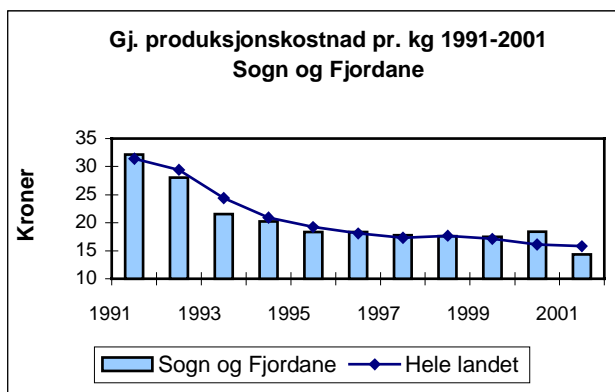
Tabell D.5.2.		2001	2000	1999
Salgspris pr. kg	Kr	16,98	24,98	20,96
Prod. kost. pr. kg	Kr	14,40	18,41	17,48

Nedgangen i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001 henger først og fremst sammen med tidligere nevnte økning i produksjon av fisk.

Figur 8 viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for Sogn og Fjordane for årene 1991-2001.

I diagrammet er det også lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 8

D6. HORDALAND

Også for Hordaland kan vi konstatere en klar nedgang i det økonomiske resultatet fra 2000 til 2001. Det var imidlertid Hordaland som i gjennomsnitt hadde det beste regionale resultatet i 2001.

Hordaland hadde bl.a. høyest regional lønnssevne pr. årsverk og høyest totalrentabilitet i 2001. Når det gjelder høyest driftsmargin må imidlertid Hordaland "se seg slått" av Trøndelag i 2001.

Ser en nærmere på de viktigste lønnsomhetsmålene finner en at lønnssevne pr. årsverk gikk ned hele 73,3 prosent fra 2000 til 2001, til kr 669 006 i 2001. Driftsmarginen ble redusert fra 32,1 prosent til 5,1 prosent i samme tidsrom.

Reduksjonen i det økonomiske resultatet skyldes i all hovedsak nedgangen i gjennomsnittlig salgsspris pr. kg, uansett fiskeslag, kombinert med en nedgang i posten "beholdningsendring" fra 2000 til 2001.

Beholdningsendring blir i undersøkelsen betraktet som en kostnadsreducerende post. Nedgangen i beholdningsendring skyldes en kombinasjon av redusert biomasse (vekt) på levende fisk fra 1.1. til 31.12. og at levende fisk, grunnet lavere smoltpris, ikke blir verdivurdert like høyt 31.12. som 1.1.

Tabell D.6.1. viser gjennomsnittlig beholdning av levende fisk i Hordaland i 2001.

		1.1.01	31.12.01
Laks (levende)	stk	548 391	602 260
Ørret (levende)	stk	158 933	170 923
Biomasse	kg	1 194 294	1 272 090
Gj. vekt på levende fisk	kg	1,69	1,65

Gjennomsnittlig salgsspris pr. kg, uansett fiskeslag, gikk ned med 29,1 prosent til kr 18,20 i 2001.

Hordaland hadde en svak økning i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2000 til 2001. Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg økte fra kr 15,68 til kr 15,97.

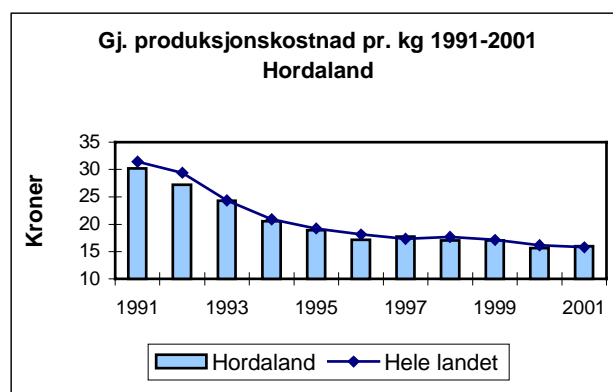
Tabell D.6.2. viser gjennomsnittlig salgsspris pr. kg, uansett salgsspris og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for Hordaland for årene 1999-2001.

		2001	2000	1999
Salgsspris pr. kg	kr	18,20	25,67	22,10
Prod. kost. pr. kg	kr	15,97	15,68	17,04

Figur 9 viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for Hordaland for årene 1991-2001.

I diagrammet er det også lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 9

D7. ROGALAND OG SKAGERRAKKYSTEN

Rogaland og Skagerrakkysten hadde en nedgang i det økonomiske resultatet fra 2000 til 2001. Lønnssevne pr. årsverk gikk ned fra kr 2 212 799 i 2000 til kr 323 316 i 2001, mens driftsmargin gikk ned fra 22,3 prosent til 2,3 prosent i samme periode.

Den negative utviklingen i Rogaland og Skagerrakkysten var et resultat av de tidligere nevnte markedsforhold for laks og ørret i 2001. Disse markedsforholdene resulterte i en kraftig nedgang i gjennomsnittlig salgsspris pr. kg. Gjennomsnittlig salgsspris pr. kg, uansett fiskeslag, gikk ned med 31,5 prosent fra 2000 til 2001.

Tabell D.7.1. gir en oversikt over gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag og produksjonskostnad pr. kg for Rogaland og Skagerrakkysten for årene 1999-2001.

Tabell D.7.1.		2001	2000	1999
Salgspris pr. kg	Kr	18,84	27,52	21,69
Prod. kost. pr. kg	Kr	17,86	18,91	18,75

Produktivitet, målt som produksjon pr. årsverk, gikk også ned fra 323 067 kilo i 2000 til 280 966 kilo i 2001, en nedgang på 13 prosent.

Av tabell D.7.1. ser en at produksjonskostnad pr. kg gikk ned fra 2000 til 2001. Ser en nærmere på produksjonskostnad pr. kg for Rogaland og Skagerrakkysten finner en imidlertid at de fleste kostnadsposter har gått opp i perioden. Nedgangen skyldes en og alene en kraftig nedgang i posten "annen driftskostnad" fra 2000 til 2001.

Annen driftskostnad er en restpost som omfatter det som er igjen når smolt-, fôr-, forsikring-, lønn-, slakte-, fraktkostnader og kostnader vedrørende annen virksomhet er skilt ut.

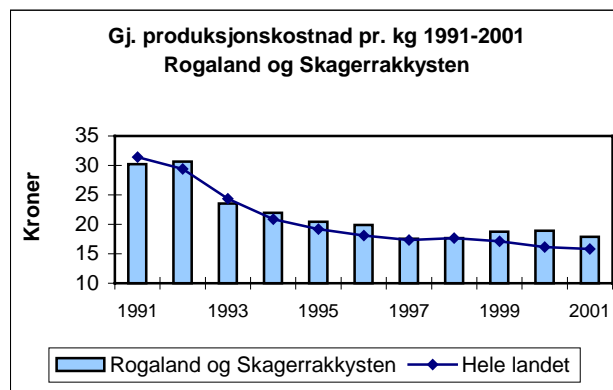
Posten "annen driftskostnad" var høyere enn "normalt" i 2000. I 2001 ser det imidlertid ut til at denne posten igjen er tilbake til "normal" størrelse. Det er imidlertid grunn til å tro at utvalgets sammensetning kan ha en viss betydning for utviklingen i denne kostnadsposten fra 2000 til 2001.

Tiltross for nevnte nedgang i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg var det Rogaland og Skagerrakkysten som i hadde den høyeste gjennomsnittlige produksjonskostnad pr. kg i 2001.

Figur 10 viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for Rogaland og Skagerrakkysten for årene 1991-2001.

I diagrammet er det også lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet i samme tidsrom.

FIGUR 10

E. RESULTATANALYSE FORDELT ETTER STØRRELSE

Formålet med å presentere resultater fordelt etter selskapsstørrelse er å kunne måle eventuelle stordriftsfordeler.

Vi har ved gruppering tatt utgangspunkt i eierskap, og presenterer gjennomsnittresultater for 5 grupper. Disse er:

- Gruppe 1: 1 konsesjon
- Gruppe 2: 2 - 4 konsesjoner
- Gruppe 3: 5 - 9 konsesjoner
- Gruppe 4: 10 - 14 konsesjoner
- Gruppe 5: 15 eller flere konsesjoner

E1. BAKGRUNN

Det har som tidligere nevnt blitt mer og mer vanlig at et oppdrettsselskap eier flere konsesjoner. Selskap med flere konsesjoner drives ofte som en enhet, og leverer felles årsregnskap for sine konsesjoner.

Noen oppdrettsselskap (større konsern) har imidlertid valgt å levere opplysninger til undersøkelsen via sine datterselskap, slik at opplysningene blir å finne på konsesjonsnivå eller regionsnivå.

Fra og med 1999-undersøkelsen har vi valgt å endre presentasjonen av resultater for de ulike størrelsesgrupper.

Den største endringen er at tabellverket ikke inneholder et tabellsett med gjennomsnittresultater for disse størrelsesgruppene. Det er kun denne analysen med resultater for de ulike størrelsesgruppene som presenteres i rapporten.

Årsaken til at vi har valgt å presentere resultater for de ulike størrelsesgruppene på denne måten er usikkerhet omkring gjennomsnittsberegning.

Usikkerheten skyldes at datamaterialet for noen konsern mangler opplysninger fra enkelte avdelinger, datterselskap etc. I en presentasjon vil derfor gjennomsnittstørrelser som f. eks. driftsinntekt, driftskostnad, driftsresultat etc. i enkelte grupper være lavere enn reell gjennomsnittsverdi for gruppen.

På bakgrunn av overnevnte forhold har vi valgt å vektlegge de størrelsesnøytrale resultatbegrepene i analysen.

I arbeidet med lønnsomhetsundersøkelsen vil vi imidlertid foreta en løpende vurdering av beregnings- og grupperingsmetoden. Fremtidige endringer i eierstruktur kan også gjøre det nødvendig å endre metodene i senere undersøkelser.

E2. RESULTATER

Tabell E.2.1. gir en oversikt over hvor mange selskaper, konsern og konsesjoner som finnes i utvalget for de 5 størrelsesgruppene i lønnsomhetsundersøkelsen for 2001. Tall i stk.

Tabell E.2.1.

	Antall konsern	Antall selskaper	Antall konsesjoner
Gruppe 1	40	40	40
Gruppe 2	56	71	137
Gruppe 3	13	16	78
Gruppe 4	4	14	47
Gruppe 5	10	32	210

Størrelser som driftsinntekt, driftskostnad, driftsresultat, bemanning, salg, etc. vil være økende med antall konsesjoner som de enkelte konsern eier. Omsetningen i selskapene er, som i annen industri, korrelert med størrelsen på selskapet.

For å avdekke hvorvidt sammenslåing av konsesjoner har medført stordriftsfordeler i næringen, vil en måtte *basere en slik analyse på størrelsesnøytrale resultatbegrep*.

Resultatbegrepene driftsmargin, lønnssevne pr. årsverk, produksjon pr. årsverk, nøkkeltall og produksjonskostnad pr. kg vil være egnede verktøy i en slik sammenligning.

✓ Lønnsomhet for ulike størrelsesgrupper

Hovedkonklusjonen en kan trekke på bakgrunn av inkommet materiale er at 2001 var et svakt økonomiske år for alle de 5 størrelsesgruppene. Alle grupper, uansett størrelse, hadde en nedgang i det økonomiske resultatet fra 2000 til 2001.

Tabell E.2.2. viser driftsmargin og totalrentabilitet og overskuddsgrad for de 5 størrelsesgruppene i 2001. Tall i prosent.

Tabell E.2.2.

	Drifts- margin	Total- rentabilitet	Overskudds- grad
Gruppe 1	-1,4	1,2	1,7
Gruppe 2	0,7	2,2	3,2
Gruppe 3	2,5	3,0	4,7
Gruppe 4	6,1	5,4	9,6
Gruppe 5	6,0	7,1	10,8

Tabellen ovenfor viser forskjellen i lønnsomhet mellom de ulike gruppene i 2001. Forskjellen i driftsmargin og totalrentabilitet mellom gruppene i 2001 er større enn det den var i 2000.

Som en ser av tabellen hadde gruppe 4 den høyeste driftsmargin, mens gruppe 5 hadde høyest totalrentabilitet og overskuddsgrad.

Overskuddsgrad forteller hvor mye det var i fortjeneste pr. omsatt krone. En gjennomsnittlig overskuddsgrad på 10,8 prosent i gruppe 5 betyr at oppdretterne av hver salgskrone hadde 10,8 øre til dekning av finanskostnader. Etter at finanskostnadene er dekket finner en overskudd før skatt.

Tabell E.2.3. viser lønnsevne pr. årsverk for de 5 størrelsesgruppene. Tall i kroner.

Tabell E.2.3.	Lønnsevne pr. årsverk
Gruppe 1	110 616
Gruppe 2	162 931
Gruppe 3	239 213
Gruppe 4	626 928
Gruppe 5	547 497

Ser en på lønnsevne pr. årsverk finner en at det var gruppe 4, fulgt av gruppe 5, som hadde høyest lønnsevne pr. årsverk i 2001.

På bakgrunn av opplysninger om driftsmargin, totalrentabilitet og lønnsevne pr. årsverk må en kunne si at gruppe 4 hadde det beste resultatet i 2001. Deretter fulgte gruppe 5. De øvrige gruppene lå et stykke bak når det gjelder lønnsomhet i 2001.

Tabell E.2.4. viser historisk utvikling i lønnsevne pr. årsverk for de 5 størrelsesgruppene de tre siste årene. Tall i kroner.

Tabell E.2.4.

	2001	2000	1999
Gruppe 1	110 616	1 604 920	1 120 530
Gruppe 2	162 931	2 029 605	1 233 446
Gruppe 3	239 213	2 351 926	1 413 735
Gruppe 4	626 928	2 551 113	1 454 981
Gruppe 5	547 497	2 368 440	1 170 896

En sammenligning av størrelsesgrupperingene over flere år viser at gruppen med best økonomisk resultat varierer fra år til år.

De siste 5 årene har imidlertid det beste resultatet vært å finne i enten gruppe 4 eller i gruppe 5. Det kan derfor synes som om de siste års sammenslåing/oppkjøp begynner å få en viss effekt, og at mulige stordriftsfordeler gjør seg gjeldende.

✓ Produktivitet for ulike størrelsesgrupper

Ser vi på produktivitet, målt som produksjon pr. årsverk, viser det seg at det verken var gruppe 4 eller 5 som var mest produktiv, men gruppe 3.

Gruppe 3 hadde en gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk på 349 178 kilo i 2001. Dette var 118 753 kilo høyere enn gruppe 1 som hadde lavest produktivitet i 2001 med 230 425 kilo.

✓ Produksjonskostnad pr. kg for ulike størrelsesgrupper

En sammenligning av produksjonskostnad pr. kg viser at det var gruppe 1 som hadde lavest produksjonskostnad pr. kg i 2001. Det samme var tilfelle i 2000. Gruppe 1 hadde en gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg på kr 15,15 i 2001.

Det er først og fremst en forskjell i posten "annen driftskostnad" som utgjør forskjellen mellom gruppe 1 og de øvrige gruppene.

Høyest produksjonskostnad pr. kg hadde gruppe 3 med kr 16,22 i 2001. Også i 2000 var det gruppe 3 som hadde høyest produksjonskostnad pr. kg.

Vær oppmerksom på at produksjonskostnad pr. kg kan inneholde kostnader som ikke er relatert til selve produksjonen av matfisk. Dette gjelder spesielt for de største selskapene

Dette skyldes at det i enkelte tilfeller har vært vanskelig å trekke ut samtlige kostnader knyttet til annen produksjon fra produksjonskostnadene. Posten "annen driftskostnad" vil derfor være noe høyere for disse selskapene.

I tabell E.2.5. har vi valgt å vise gjennomsnittlig salgspris pr. kg, uansett fiskeslag og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for de ulike størrelsesgruppene i 2001.

Tabell E.2.5.	Salgspris pr. kg	Prod. kost. pr. kg
Gruppe 1	17,47	15,15
Gruppe 2	18,29	16,10
Gruppe 3	19,05	16,22
Gruppe 4	18,78	16,09
Gruppe 5	18,18	15,54

Ser en på oppnådd salgspris pr. kg, uansett fiskeslag finner en at det var selskapene i gruppe 3 som i gjennomsnitt hadde oppnådd høyest salgspris pr. kg i 2001. Lavest salgspris pr. kg, uansett fiskeslag, var det gruppe 1 som oppnådde i 2001.

F. TABELLVERK

F1. GJENNOMSNITTSRESULTATER FOR HELE LANDET

UTVALG

		2001	2000	1999
Antall selskap i utvalget	stk	173	191	209
Antall konsesjoner i utvalget	stk	512	544	539
Gj. antall konsesjoner pr. selskap	stk	3,0	2,8	2,6

RESULTATREGNSKAP

GJENNOMSNITTSTALL FOR HELE LANDET

		2001	2000	1999
Salgsinntekt av laks	kr	29 827 011	41 238 039	31 852 429
Salgsinntekt av ørret	kr	5 507 412	4 849 049	4 970 021
Forsikringsutbetaling	kr	254 057	225 655	148 857
Annen driftsinntekt	kr	1 475 483	1 712 826	1 198 308
SUM DRIFTSINNTEKTER	kr	37 063 963	48 025 569	38 169 615
Smoltkostnad	kr	4 595 724	4 857 371	4 031 764
Førkostnad	kr	16 635 649	15 827 800	13 723 592
Forsikringskostnad (fisk)	kr	731 725	524 069	449 054
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	5 254 051	4 841 499	4 080 693
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	1 522 808	2 412 375	345 561
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	693 996	271 293	-189 479
Lønnskostnader inkl. kalk. eierlønn	kr	3 039 798	3 114 941	2 375 406
Kalk. avskrivninger (historisk prinsipp)	kr	1 796 026	1 509 250	1 054 178
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	304 085	419 147	86 896
Annen driftskostnad	kr	5 566 433	5 855 021	4 542 521
SUM DRIFTSKOSTNADER	kr	35 706 687	34 265 430	30 188 022
DRIFTSRESULTAT	kr	1 357 276	13 760 139	7 981 593
Finansinntekter	kr	1 315 729	843 597	441 234
Finanskostnader	kr	2 354 861	1 861 481	1 828 366
ORD. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	kr	318 144	12 742 255	6 594 461

BALANSEREGNSKAP

GJENNOMSNITTSTALL FOR HELE LANDET.

Eiendeler:		2001	2000	1999
Varige driftsmidler	kr	17 311 811	14 489 106	9 725 212
Finansielle anleggsmidler	kr	5 710 316	4 802 510	2 760 345
SUM ANLEGGSMIDLER:	kr	23 022 127	19 291 616	12 485 557
Beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12.	kr	655 428	574 186	492 812
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	21 224 982	19 484 550	15 856 119
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12.	kr	1 121 550	425 894	65 016
Kortsiktige fordringer og investeringer	kr	9 326 553	11 196 202	8 604 559
Kontanter og bankinnskudd	kr	2 072 263	3 793 623	2 752 292
SUM OMLØPSMIDLER:	kr	34 400 776	35 474 455	27 770 798
SUM EIENDELER:	kr	57 422 903	54 766 071	40 256 355

BALANSEREGNSKAP

GJENNOMSNI TTSTALL FOR HELE LANDET.

Egenkapital og gjeld:		2001	2000	1999
SUM EGENKAPITAL:	kr	12 637 496	17 967 960	11 341 213
Sum avsetning for forpliktelse	kr	5 469 231	5 388 719	3 589 602
Sum annen langsiktig gjeld	kr	15 994 553	11 516 664	9 386 519
Gjeld til kredittinstitusjoner	kr	12 193 525	6 595 085	6 813 439
Leverandørgjeld	kr	4 792 151	4 461 323	3 523 272
Annen kortsiktig gjeld	kr	6 335 947	8 836 320	5 602 310
Sum kortsiktig gjeld	kr	23 321 623	19 892 728	15 939 021
SUM GJELD:	kr	44 785 407	36 798 111	28 915 142
SUM GJELD OG EGENKAPITAL:	kr	57 422 903	54 766 071	40 256 355

SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

GJENNOMSNI TTSTALL FOR HELE LANDET.

		2001	2000	1999
Solgt mengde av laks	kg	1 592 292	1 614 583	1 473 030
Solgt mengde av ørret	kg	334 400	197 954	190 272
PRODUKSJON AV FISK	kg	2 113 663	2 028 015	1 608 343
Produksjon pr. m3	kg	26,4	37,1	32,6
Produksjon pr. årsverk	kg	306 328	298 238	251 304
Konsesjon	m3	36 012	33 984	31 201
Utnyttet kapasitet	m3	79 970	54 673	49 279
Utnyttelsesgrad	%	222,1	160,9	157,9
Antall årsverk		6,9	6,8	6,4
Fôrfaktor		1,20	1,20	1,20
Produksjonsverdi	kr	37 551 227	48 770 756	36 978 532
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	5 442 207	7 172 170	5 777 896
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	855 157	991 830	607 525
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	1 820 803	1 553 098	1 075 182
Lønnsevne	kr	2 478 008	14 821 518	8 341 338
Lønnsevne pr. årsverk	kr	359 132	2 179 635	1 303 334

NØKKELTALL

GJENNOMSNI TTSTALL FOR HELE LANDET.

		2001	2000	1999
Total rentabilitet	%	4,7	26,7	20,9
Driftsmargin	%	3,7	28,7	20,9
Likviditetsgrad 1	%	147,5	178,3	174,2
Likviditetsgrad 2	%	51,7	78,2	74,3
Rentedekningsgrad	%	113,5	784,5	460,7
Egenkapitalandel	%	22,0	32,8	28,2
Andel kortsiktig gjeld	%	40,6	36,3	39,6
Andel langsiktig gjeld	%	37,4	30,9	32,2

KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

GJENNOMSNI TTSTALL FOR HELE LANDET

		2001	2000	1999
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,17	2,40	2,51
Fôrkostnad pr. kg	kr	7,87	7,80	8,53
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,35	0,26	0,28
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,44	1,54	1,48
Kalk. avskrivninger pr. kg (Historisk prinsipp)	kr	0,85	0,74	0,66
Annen driftskostnad pr. kg	kr	2,63	2,89	2,82
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,49	0,50	0,86
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	15,80	16,13	17,14
Slaktekostnad pr. kg	kr	2,49	2,39	2,54
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	18,29	18,51	19,68

F2. GJENNOMSNIFFTSRESULTATER FOR FINNMARK OG TROMS

UTVALG

		2001	2000	1999
Antall selskap i utvalget	stk	27	31	33
Antall konsesjoner i utvalget	stk	74	92	93
Gj. antall konsesjoner pr. selskap	stk	2,7	3,0	2,8

RESULTATREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR FINNMARK OG TROMS

		2001	2000	1999
Salgsinntekt av laks	kr	24 774 411	36 244 603	33 895 481
Salgsinntekt av ørret	kr	315 522	0	0
Forsikringsutbetaling	kr	356 724	270 404	264 472
Annen driftsinntekt	kr	473 402	754 016	1 230 824
SUM DRIFTSINTEKTER	kr	25 920 059	37 269 023	35 390 777
Smoltkostnad	kr	4 509 026	5 447 828	4 485 950
Førkostnad	kr	13 326 272	14 014 188	13 252 748
Forsikringskostnad (fisk)	kr	507 424	562 272	524 088
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	3 407 513	3 306 943	3 891 768
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	3 482 718	4 902 070	-845 369
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	72 303	58 755	-115 826
Lønnskostnader inkl. kalk. eierlønn	kr	2 252 008	2 364 070	2 173 549
Kalk. avskrivninger (historisk prinsipp)	kr	1 551 045	1 160 911	957 804
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	0	0	0
Annen driftskostnad	kr	4 033 083	4 841 765	4 838 828
SUM DRIFTSKOSTNADER	kr	26 031 350	26 737 152	31 085 930
DRIFTSRESULTAT	kr	-111 291	10 531 871	4 304 847
Finansinntekter	kr	569 206	490 571	791 333
Finanskostnader	kr	2 377 764	2 066 253	2 469 135
ORD. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	kr	-1 919 849	8 956 189	2 627 045

BALANSEREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR FINNMARK OG TROMS

Eiendeler:		2001	2000	1999
Varige driftsmidler	kr	15 186 237	12 147 158	9 690 729
Finansielle anleggsmidler	kr	5 748 165	8 671 240	4 600 285
SUM ANLEGGSMIDLER:	kr	20 934 402	20 818 398	14 291 014
Beholdningsverdi førager pr. 31.12.	kr	466 644	543 863	476 403
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	21 465 700	20 980 260	16 186 165
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12.	kr	198 295	66 626	15 575
Kortsiktige fordringer og investeringer	kr	3 957 826	6 543 302	6 330 318
Kontanter og bankinnskudd	kr	884 052	1 985 563	1 268 730
SUM OMLØPSMIDLER:	kr	26 972 517	30 119 614	24 277 191
SUM EIENDELER:	kr	47 906 919	50 938 012	38 568 205
SUM EGENKAPITAL:	kr	6 042 242	13 601 098	7 615 367
Sum avsetning for forpliktelse	kr	3 172 065	4 744 592	2 871 757
Sum annen langsiktig gjeld	kr	17 784 816	12 600 095	9 033 893
Gjeld til kredittinstitusjoner	kr	13 112 863	11 332 205	11 837 448
Leverandørgjeld	kr	5 940 672	4 244 589	3 435 120
Annen kortsiktig gjeld	kr	1 854 261	4 415 433	3 774 620
Sum kortsiktig gjeld	kr	20 907 796	19 992 227	19 047 188
SUM GJELD:	kr	41 864 677	37 336 914	30 952 838
SUM GJELD OG EGENKAPITAL:	kr	47 906 919	50 938 012	38 568 205

SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

GJENNOMSNIITTSTALL FOR FINNMARK OG TROMS

		2001	2000	1999
Solgt mengde av laks	kg	1 318 850	1 528 408	1 612 679
Solgt mengde av ørret	kg	16 542	0	0
PRODUKSJON AV FISK	kg	1 606 153	1 917 831	1 461 226
Produksjon pr. m3	kg	23,7	41,1	30,1
Produksjon pr. årsverk	kg	250 961	270 117	214 886
Konsesjon	m3	32 741	35 097	33 576
Utnyttet kapasitet	m3	67 687	46 646	48 491
Utnyttelsesgrad	%	206,7	132,9	144,4
Antall årsverk		6,4	7,1	6,8
Fôrfaktor		1,25	1,13	1,29
Produksjonsverdi	kr	28 644 954	41 205 428	32 934 286
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	4 475 774	5 803 581	4 843 277
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	561 050	754 684	473 165
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	1 572 169	1 194 536	970 789
Lønnsevne	kr	-250 015	10 531 950	4 314 444
Lønnsevne pr. årsverk	kr	-39 065	1 483 373	634 477

NØKKELTALL

GJENNOMSNIITTSTALL FOR FINNMARK OG TROMS

		2001	2000	1999
Total rentabilitet	%	1,0	21,6	13,2
Driftsmargin	%	-0,4	28,3	12,2
Likviditetsgrad 1	%	129,0	150,7	127,5
Likviditetsgrad 2	%	25,4	45,4	42,4
Rentedekningsgrad	%	19,3	533,5	206,4
Egenkapitalandel	%	12,6	26,7	19,7
Andel kortsiktig gjeld	%	43,6	39,2	49,4
Andel langsiktig gjeld	%	43,7	34,1	30,9

KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

GJENNOMSNIITTSTALL FOR FINNMARK OG TROMS

		2001	2000	1999
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,81	2,84	3,07
Fôrkostnad pr. kg	kr	8,30	7,31	9,07
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,32	0,29	0,36
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,40	1,23	1,49
Kalk. avskrivninger pr. kg (Historisk prinsipp)	kr	0,97	0,61	0,66
Annen driftskostnad pr. kg	kr	2,51	2,52	3,31
Netto finanskostnad pr. kg	kr	1,13	0,82	1,15
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	17,43	15,63	19,10
Slaktekostnad pr. kg	kr	2,12	1,72	2,66
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	19,55	17,35	21,76

F3. GJENNOMSNIFFTSRESULTATER FOR NORDLAND

UTVALG

		2001	2000	1999
Antall selskap i utvalget	stk	27	29	37
Antall konsesjoner i utvalget	stk	87	76	89
Gj. antall konsesjoner pr. selskap	stk	3,2	2,6	2,4

RESULTATREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR NORDLAND

		2001	2000	1999
Salgsinntekt av laks	kr	34 321 298	45 502 579	34 988 745
Salgsinntekt av ørret	kr	1 708 772	96 093	318 703
Forsikringsutbetaling	kr	119 650	58 469	119 862
Annen driftsinntekt	kr	452 055	406 341	706 172
SUM DRIFTSINTEKTER	kr	36 601 775	46 063 482	36 133 482
Smoltkostnad	kr	5 061 938	4 844 065	3 748 211
Førkostnad	kr	18 311 606	14 790 722	12 371 171
Forsikringskostnad (fisk)	kr	1 654 866	574 278	456 028
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	5 288 458	5 311 035	4 413 785
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	4 311 481	1 893 881	-168 572
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	286 452	330 650	-66 141
Lønnskostnader inkl. kalk. eierlønn	kr	3 460 098	2 946 951	2 230 133
Kalk. avskrivninger (historisk prinsipp)	kr	1 929 147	1 054 741	915 059
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	0	0	20 527
Annen driftskostnad	kr	4 150 278	4 358 268	3 536 055
SUM DRIFTSKOSTNADER	kr	35 258 458	31 655 529	27 925 682
DRIFTSRESULTAT	kr	1 343 317	14 407 953	8 207 800
Finansinntekter	kr	636 086	515 707	313 017
Finanskostnader	kr	1 944 200	1 048 786	1 346 622
ORD. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	kr	35 203	13 874 874	7 174 195

BALANSEREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR NORDLAND

Eiendeler:		2001	2000	1999
Varige driftsmidler	kr	18 112 773	9 949 790	7 563 300
Finansielle anleggsmidler	kr	2 469 717	2 415 320	1 851 842
SUM ANLEGGSMIDLER:	kr	20 582 490	12 365 110	9 415 142
Beholdningsverdi førager pr. 31.12.	kr	785 798	511 894	538 542
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	26 739 143	19 916 590	15 793 267
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12.	kr	783 552	413 178	7 698
Kortsiktige fordringer og investeringer	kr	9 193 176	7 475 618	8 691 424
Kontanter og bankinnskudd	kr	782 600	3 513 302	1 910 619
SUM OMLØPSMIDLER:	kr	38 284 269	31 830 582	26 941 550
SUM EIENDELER:	kr	58 866 759	44 195 692	36 356 692
SUM EGENKAPITAL:	kr	14 295 155	15 786 294	11 266 242
Sum avsetning for forpliktelse	kr	6 439 886	5 635 658	3 827 780
Sum annen langsiktig gjeld	kr	13 916 563	5 316 588	5 191 650
Gjeld til kredittinstitusjoner	kr	15 560 431	4 342 574	7 514 488
Leverandørgjeld	kr	4 648 090	3 099 439	3 004 165
Annen kortsiktig gjeld	kr	4 006 634	10 015 139	5 552 367
Sum kortsiktig gjeld	kr	24 215 155	17 457 152	16 071 020
SUM GJELD:	kr	44 571 604	28 409 398	25 090 450
SUM GJELD OG EGENKAPITAL:	kr	58 866 759	44 195 692	36 356 692

SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

GJENNOMSNIITTSTALL FOR NORDLAND

		2001	2000	1999
Solgt mengde av laks	kg	1 880 978	1 799 373	1 583 469
Solgt mengde av ørret	kg	91 463	6 065	13 315
PRODUKSJON AV FISK	kg	2 358 526	1 990 408	1 517 544
Produksjon pr. m ³	kg	25,3	33,8	40,1
Produksjon pr. årsverk	kg	268 014	297 076	233 468
Konsesjon	m ³	38 667	32 828	29 838
Utnyttet kapasitet	m ³	93 046	58 850	37 801
Utnyttelsesgrad	%	240,6	179,3	126,7
Antall årsverk		8,8	6,7	6,5
Fôrfaktor		1,18	1,09	1,15
Produksjonsverdi	kr	40 628 003	47 823 203	35 072 735
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	4 616 819	7 137 791	5 395 805
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	849 522	874 207	571 685
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	1 946 879	1 082 494	928 943
Lønnsevne	kr	2 628 047	15 919 865	8 818 759
Lønnsevne pr. årsverk	kr	298 642	2 376 099	1 356 732

NØKKELTALL

GJENNOMSNIITTSTALL FOR NORDLAND

		2001	2000	1999
Total rentabilitet	%	3,4	33,8	23,4
Driftsmargin	%	3,7	31,3	22,7
Likviditetsgrad 1	%	158,1	182,3	167,6
Likviditetsgrad 2	%	44,4	65,9	69,3
Rentedekningsgrad	%	101,8	1422,9	632,8
Egenkapitalandel	%	24,3	35,7	31,0
Andel kortsiktig gjeld	%	41,1	39,5	44,2
Andel langsiktig gjeld	%	34,6	24,8	24,8

KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

GJENNOMSNIITTSTALL FOR NORDLAND

		2001	2000	1999
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,15	2,43	2,47
Fôrkostnad pr. kg	kr	7,76	7,43	8,15
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,70	0,29	0,30
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,47	1,48	1,47
Kalk. avskrivninger pr. kg (Historisk prinsipp)	kr	0,82	0,53	0,60
Annen driftskostnad pr. kg	kr	1,76	2,19	2,33
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,55	0,27	0,68
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	15,21	14,62	16,01
Slaktekostnad pr. kg	kr	2,24	2,67	2,91
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	17,45	17,29	18,91

F4. GJENNOMSNIFFTSRESULTATER FOR TRØNDELAG

UTVALG

		2001	2000	1999
Antall selskap i utvalget	stk	22	23	26
Antall konsesjoner i utvalget	stk	77	75	86
Gj. antall konsesjoner pr. selskap	stk	3,5	3,3	3,3

RESULTATREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR TRØNDELAG

		2001	2000	1999
Salgsinntekt av laks	kr	36 240 905	50 587 083	43 078 765
Salgsinntekt av ørret	kr	5 933 124	3 735 317	2 608 175
Forsikringsutbetaling	kr	398 916	111 288	144 777
Annen driftsinntekt	kr	890 649	834 638	772 594
SUM DRIFTSINTEKTER	kr	43 463 594	55 268 326	46 604 311
Smoltkostnad	kr	5 501 636	5 729 902	4 720 189
Fôrkostnad	kr	18 300 315	17 348 685	16 273 627
Forsikringskostnad (fisk)	kr	628 540	557 728	506 702
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	6 829 666	6 233 673	6 020 141
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	2 353 658	2 476 043	598 553
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	334 958	430 399	-331 382
Lønnskostnader inkl. kalk. eierlønn	kr	3 759 297	3 469 466	3 026 442
Kalk. avskrivninger (historisk prinsipp)	kr	1 681 939	1 535 836	1 059 970
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	0	0	19 082
Annen driftskostnad	kr	6 463 313	5 661 103	5 290 871
SUM DRIFTSKOSTNADER	kr	40 476 090	37 629 951	36 649 853
DRIFTSRESULTAT	kr	2 987 504	17 638 375	9 954 458
Finansinntekter	kr	1 266 266	340 598	301 291
Finanskostnader	kr	2 425 703	1 626 637	1 809 144
ORD. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	kr	1 828 067	16 352 336	8 446 605

BALANSEREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR TRØNDELAG

Eiendeler:		2001	2000	1999
Varige driftsmidler	kr	14 232 586	13 799 226	10 678 125
Finansielle anleggsmidler	kr	6 242 107	5 344 138	4 609 144
SUM ANLEGGSMIDLER:	kr	20 474 693	19 143 364	15 287 269
Beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12.	kr	1 054 839	611 620	657 847
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	25 530 068	22 481 053	19 347 735
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12.	kr	706 585	475 502	15 485
Kortsiktige fordringer og investeringer	kr	12 697 849	13 287 005	8 321 064
Kontanter og bankinnskudd	kr	1 141 143	4 232 524	3 470 029
SUM OMLØPSMIDLER:	kr	41 130 484	41 087 704	31 812 160
SUM EIENDELER:	kr	61 605 177	60 231 068	47 099 429
SUM EGENKAPITAL:	kr	18 556 650	18 894 572	12 791 118
Sum avsetning for forpliktelse	kr	6 682 004	6 006 149	4 344 509
Sum annen langsiktig gjeld	kr	6 087 764	8 108 316	11 291 750
Gjeld til kredittinstitusjoner	kr	16 230 539	7 450 122	5 706 985
Leverandørgjeld	kr	6 124 812	4 119 244	4 036 729
Annen kortsiktig gjeld	kr	7 923 408	15 652 665	8 928 338
Sum kortsiktig gjeld	kr	30 278 759	27 222 031	18 672 052
SUM GJELD:	kr	43 048 527	41 336 496	34 308 311
SUM GJELD OG EGENKAPITAL:	kr	61 605 177	60 231 068	47 099 429

SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

GJENNOMSNIITTSTALL FOR TRØNDELAG

		2001	2000	1999
Solgt mengde av laks	kg	1 943 251	1 993 125	1 911 710
Solgt mengde av ørret	kg	344 618	143 271	98 370
PRODUKSJON AV FISK	kg	2 515 043	2 349 945	1 950 248
Produksjon pr. m3	kg	35,6	50,3	28,9
Produksjon pr. årsverk	kg	285 800	279 755	214 313
Konsesjon	m3	42 364	39 130	39 654
Utnyttet kapasitet	m3	70 708	46 709	67 379
Utnyttelsesgrad	%	166,9	119,4	169,9
Antall årsverk		8,8	8,4	9,1
Fôrfaktor		1,18	1,28	1,17
Produksjonsverdi	kr	44 862 645	57 228 842	45 954 111
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	5 098 028	6 812 957	5 049 902
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	1 018 423	1 034 616	646 973
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	1 706 428	1 569 640	1 075 779
Lønnsevne	kr	4 544 452	18 753 382	10 810 265
Lønnsevne pr. årsverk	kr	516 415	2 232 545	1 187 941

NØKKELTALL

GJENNOMSNIITTSTALL FOR TRØNDELAG

		2001	2000	1999
Total rentabilitet	%	6,9	29,8	21,8
Driftsmargin	%	6,9	31,9	21,4
Likviditetsgrad 1	%	135,8	150,9	170,4
Likviditetsgrad 2	%	49,2	66,6	66,7
Rentedekningsgrad	%	175,4	1105,3	566,9
Egenkapitalandel	%	30,1	31,4	27,2
Andel kortsiktig gjeld	%	49,1	45,2	39,6
Andel langsiktig gjeld	%	20,7	23,4	33,2

KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

GJENNOMSNIITTSTALL FOR TRØNDELAG

		2001	2000	1999
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,19	2,44	2,42
Fôrkostnad pr. kg	kr	7,28	7,38	8,34
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,25	0,24	0,26
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,49	1,48	1,55
Kalk. avskrivninger pr. kg (Historisk prinsipp)	kr	0,67	0,65	0,54
Annen driftskostnad pr. kg	kr	2,57	2,41	2,71
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,46	0,55	0,77
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	14,91	15,14	16,61
Slaktekostnad pr. kg	kr	2,72	2,65	3,09
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	17,62	17,80	19,69

F5. GJENNOMSNIFFTSRESULTATER FOR MØRE OG ROMSDAL

UTVALG

		2001	2000	1999
Antall selskap i utvalget	stk	26	23	24
Antall konsesjoner i utvalget	stk	66	62	58
Gj. antall konsesjoner pr. selskap	stk	2,5	2,7	2,4

RESULTATREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR MØRE OG ROMSDAL

		2001	2000	1999
Salgsinntekt av laks	kr	24 718 220	34 766 724	26 776 220
Salgsinntekt av ørret	kr	11 374 679	18 673 972	24 674 398
Forsikringsutbetaling	kr	584 628	472 734	87 810
Annen driftsinntekt	kr	1 043 113	2 198 328	812 422
SUM DRIFTSINTEKTER	kr	37 720 640	56 111 758	52 350 850
Smoltkostnad	kr	4 566 445	5 226 049	4 668 601
Førkostnad	kr	17 526 156	18 295 291	16 650 594
Forsikringskostnad (fisk)	kr	456 863	418 270	432 729
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	5 983 838	6 120 781	5 318 366
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	-23 876	1 003 948	-729 667
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	2 660 192	641 233	-1 151 796
Lønnskostnader inkl. kalk. eierlønn	kr	2 724 240	3 241 622	2 493 240
Kalk. avskrivninger (historisk prinsipp)	kr	1 693 911	1 690 921	1 056 082
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	278 129	284 792	160 158
Annen driftskostnad	kr	5 869 902	6 781 819	5 723 792
SUM DRIFTSKOSTNADER	kr	36 463 168	40 414 364	38 385 025
DRIFTSRESULTAT	kr	1 257 472	15 697 394	13 965 825
Finansinntekter	kr	729 480	825 739	202 025
Finanskostnader	kr	2 022 214	3 026 433	2 320 717
ORD. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	kr	-35 262	13 496 700	11 847 133

BALANSEREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR MØRE OG ROMSDAL

Eiendeler:		2001	2000	1999
Varige driftsmidler	kr	17 499 329	16 926 233	10 474 087
Finansielle anleggsmidler	kr	5 488 669	1 355 829	1 026 925
SUM ANLEGGSMIDLER:	kr	22 987 998	18 282 062	11 501 012
Beholdningsverdi førager pr. 31.12.	kr	495 591	487 075	411 313
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	17 123 927	19 258 602	17 093 969
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12.	kr	4 049 377	1 565 217	332 065
Kortsiktige fordringer og investeringer	kr	8 914 616	17 573 511	13 624 668
Kontanter og bankinnskudd	kr	2 265 201	2 844 561	1 080 260
SUM OMLØPSMIDLER:	kr	32 848 712	41 728 966	32 542 275
SUM EIENDELER:	kr	55 836 710	60 011 028	44 043 287
SUM EGENKAPITAL:	kr	16 758 869	26 849 512	15 155 242
Sum avsetning for forpliktelse	kr	4 574 606	5 501 432	2 870 173
Sum annen langsiktig gjeld	kr	8 400 092	7 799 510	8 330 718
Gjeld til kredittinstitusjoner	kr	10 657 869	7 660 538	8 069 986
Leverandørgjeld	kr	3 409 596	4 671 751	2 206 345
Annen kortsiktig gjeld	kr	12 035 678	7 528 285	7 410 823
Sum kortsiktig gjeld	kr	26 103 143	19 860 574	17 687 154
SUM GJELD:	kr	39 077 841	33 161 516	28 888 045
SUM GJELD OG EGENKAPITAL:	kr	55 836 710	60 011 028	44 043 287

SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

GJENNOMSNI TTSTALL FOR MØRE OG ROMSDAL

		2001	2000	1999
Solgt mengde av laks	kg	1 314 439	1 371 421	1 286 473
Solgt mengde av ørret	kg	593 011	708 345	868 248
PRODUKSJON AV FISK	kg	2 151 668	2 278 038	2 042 097
Produksjon pr. m3	kg	25,3	34,9	40,0
Produksjon pr. årsverk	kg	352 732	350 467	340 350
Konsesjon	m3	30 538	32 435	29 083
Utnyttet kapasitet	m3	84 907	65 237	51 062
Utnyttelsesgrad	%	278,0	201,1	175,6
Antall årsverk		6,1	6,5	6,0
Fôrfaktor		1,20	1,28	1,17
Produksjonsverdi	kr	38 729 215	55 085 877	49 569 155
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	6 349 052	8 474 750	8 261 526
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	1 012 652	1 423 456	801 253
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	1 729 896	1 775 216	1 085 868
Lønnsevne	kr	1 640 341	15 230 571	13 509 334
Lønnsevne pr. årsverk	kr	268 908	2 343 165	2 251 556

NØKKELTALL

GJENNOMSNI TTSTALL FOR MØRE OG ROMSDAL

		2001	2000	1999
Total rentabilitet	%	3,6	27,5	32,2
Driftsmargin	%	3,3	28,0	26,7
Likviditetsgrad 1	%	125,8	210,1	184,0
Likviditetsgrad 2	%	44,7	105,3	85,5
Rentedekningsgrad	%	98,3	546,0	610,5
Egenkapitalandel	%	30,0	44,7	34,4
Andel kortsiktig gjeld	%	46,7	33,1	40,2
Andel langsiktig gjeld	%	23,2	22,2	25,4

KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

GJENNOMSNI TTSTALL FOR MØRE OG ROMSDAL

		2001	2000	1999
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,12	2,29	2,29
Fôrkostnad pr. kg	kr	8,15	8,03	8,15
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,21	0,18	0,21
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,27	1,42	1,22
Kalk. avskrivninger pr. kg (Historisk prinsipp)	kr	0,79	0,74	0,52
Annen driftskostnad pr. kg	kr	2,73	2,98	2,80
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,60	0,97	1,04
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	15,86	16,62	16,23
Slaktekostnad pr. kg	kr	2,78	2,69	2,60
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	18,64	19,30	18,83

F6. GJENNOMSNIFFTSRESULTATER FOR SOGN OG FJORDANE

UTVALG

		2001	2000	1999
Antall selskap i utvalget	stk	12	17	25
Antall konsesjoner i utvalget	stk	42	60	63
Gj. antall konsesjoner pr. selskap	stk	3,5	3,5	2,5

RESULTATREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR SOGN OG FJORDANE

		2001	2000	1999
Salgsinntekt av laks	kr	34 092 279	44 376 830	30 040 489
Salgsinntekt av ørret	kr	13 360 512	6 709 853	4 729 222
Forsikringsutbetaling	kr	450 609	848 723	124 606
Annen driftsinntekt	kr	472 358	2 807 220	1 794 576
SUM DRIFTSINTEKTER	kr	48 375 758	54 742 626	36 688 893
Smoltkostnad	kr	5 436 538	6 569 307	4 076 337
Fôrkostnad	kr	19 591 202	19 701 984	13 478 193
Forsikringskostnad (fisk)	kr	696 938	643 296	460 060
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	8 053 335	5 951 738	3 188 225
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	-946 347	1 412 444	-336 212
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	337 513	368 935	1 284
Lønnskostnader inkl. kalk. eierlønn	kr	3 264 909	4 484 113	2 174 265
Kalk. avskrivninger (historisk prinsipp)	kr	1 686 842	1 851 133	895 152
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	103 014	0	0
Annen driftskostnad	kr	8 715 694	5 974 814	4 758 980
SUM DRIFTSKOSTNADER	kr	48 157 306	43 395 006	29 366 140
DRIFTSRESULTAT	kr	218 452	11 347 620	7 322 753
Finansinntekter	kr	647 872	1 008 349	271 580
Finanskostnader	kr	1 623 149	2 247 288	1 821 672
ORD. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	kr	-756 825	10 108 681	5 772 661

BALANSEREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR SOGN OG FJORDANE

Eiendeler:		2001	2000	1999
Varige driftsmidler	kr	16 201 813	19 527 919	9 008 378
Finansielle anleggsmidler	kr	548 393	1 683 629	1 014 284
SUM ANLEGGSMIDLER:	kr	16 750 206	21 211 548	10 022 662
Beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12.	kr	893 172	988 098	549 143
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	23 191 582	20 771 389	14 279 095
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12.	kr	720 333	370 824	1 284
Kortsiktige fordringer og investeringer	kr	5 671 793	12 009 640	4 992 983
Kontanter og bankinnskudd	kr	6 845 695	7 569 073	5 187 078
SUM OMLØPSMIDLER:	kr	37 322 575	41 709 024	25 009 583
SUM EIENDELER:	kr	54 072 781	62 920 572	35 032 245
SUM EGENKAPITAL:	kr	18 442 948	17 412 200	9 670 037
Sum avsetning for forpliktelse	kr	5 386 672	5 783 641	2 828 431
Sum annen langsiktig gjeld	kr	12 363 024	19 211 712	9 315 363
Gjeld til kredittinstitusjoner	kr	6 202 273	6 470 694	4 307 730
Leverandørgjeld	kr	3 876 857	5 496 601	4 385 868
Annen kortsiktig gjeld	kr	7 801 007	8 545 724	4 524 816
Sum kortsiktig gjeld	kr	17 880 137	20 513 019	13 218 414
SUM GJELD:	kr	35 629 833	45 508 372	25 362 208
SUM GJELD OG EGENKAPITAL:	kr	54 072 781	62 920 572	35 032 245

SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

GJENNOMSNI TTSTALL FOR SOGN OG FJORDANE

		2001	2000	1999
Solgt mengde av laks	kg	1 854 583	1 739 524	1 453 566
Solgt mengde av ørret	kg	939 380	305 254	205 481
PRODUKSJON AV FISK	kg	2 803 036	2 197 696	1 566 801
Produksjon pr. m3	kg	41,4	34,4	41,1
Produksjon pr. årsverk	kg	373 738	261 630	265 559
Konsesjon	m3	42 583	35 235	29 000
Utnyttet kapasitet	m3	67 735	63 953	38 147
Utnyttelsesgrad	%	159,1	181,5	131,5
Antall årsverk		7,5	8,4	5,9
Fôrfaktor		1,10	1,38	1,19
Produksjonsverdi	kr	46 843 957	52 868 062	34 434 783
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	6 245 861	6 293 817	5 836 404
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	1 051 629	1 098 340	614 674
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	1 724 282	1 893 004	914 983
Lønnsevne	kr	1 419 015	13 452 583	7 312 421
Lønnsevne pr. årsverk	kr	189 202	1 601 498	1 239 393

NØKKELTALL

GJENNOMSNI TTSTALL FOR SOGN OG FJORDANE

		2001	2000	1999
Total rentabilitet	%	1,6	19,6	21,7
Driftsmargin	%	0,5	20,7	20,0
Likviditetsgrad 1	%	208,7	203,3	189,2
Likviditetsgrad 2	%	75,0	100,3	81,2
Rentedekningsgrad	%	53,4	549,8	416,9
Egenkapitalandel	%	34,1	27,7	27,6
Andel kortsiktig gjeld	%	33,1	32,6	37,7
Andel langsiktig gjeld	%	32,8	39,7	34,7

KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

GJENNOMSNI TTSTALL FOR SOGN OG FJORDANE

		2001	2000	1999
Smoltkostnad pr. kg	kr	1,94	2,99	2,60
Fôrkostnad pr. kg	kr	6,99	8,96	8,60
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,25	0,29	0,29
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,16	2,04	1,39
Kalk. avskrivninger pr. kg (Historisk prinsipp)	kr	0,60	0,84	0,57
Annen driftskostnad pr. kg	kr	3,11	2,72	3,04
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,35	0,56	0,99
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	14,40	18,41	17,48
Slaktekostnad pr. kg	kr	2,87	2,71	2,03
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	17,27	21,12	19,52

F7. GJENNOMSNIFFTSRESULTATER FOR HORDALAND

UTVALG

		2001	2000	1999
Antall selskap i utvalget	stk	47	54	49
Antall konsesjoner i utvalget	stk	128	126	111
Gj. antall konsesjoner pr. selskap	stk	2,7	2,3	2,3

RESULTATREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR HORDALAND

		2001	2000	1999
Salgsinntekt av laks	kr	28 495 875	33 087 100	28 260 856
Salgsinntekt av ørret	kr	5 524 533	4 744 610	4 054 534
Forsikringsutbetaling	kr	27 799	67 432	147 139
Annen driftsinntekt	kr	3 089 134	2 370 073	1 669 618
SUM DRIFTSINTEKTER	kr	37 137 341	40 269 215	34 132 147
Smoltkostnad	kr	3 467 695	3 341 424	3 351 798
Fôrkostnad	kr	15 694 409	13 478 978	12 746 489
Forsikringskostnad (fisk)	kr	548 035	400 552	376 555
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	4 536 479	3 604 381	3 153 433
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	395 774	2 633 656	1 174 232
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	638 342	245 401	-23 170
Lønnskostnader inkl. kalk. eierlønn	kr	2 912 243	2 615 958	2 322 621
Kalk. avskrivninger (historisk prinsipp)	kr	1 946 295	1 496 635	1 269 824
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	749 272	245 994	168 927
Annen driftskostnad	kr	6 404 622	5 033 500	4 068 505
SUM DRIFTSKOSTNADER	kr	35 224 934	27 338 365	26 307 090
DRIFTSRESULTAT	kr	1 912 407	12 930 850	7 825 057
Finansinntekter	kr	2 769 033	1 479 119	619 121
Finanskostnader	kr	2 871 265	1 427 971	1 471 513
ORD. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	kr	1 810 175	12 981 998	6 972 665

BALANSEREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR HORDALAND

Eiendeler:		2001	2000	1999
Varige driftsmidler	kr	19 520 418	12 414 396	10 135 010
Finansielle anleggsmidler	kr	9 019 747	5 602 989	2 843 060
SUM ANLEGGSMIDLER:	kr	28 540 165	18 017 385	12 978 070
Beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12.	kr	593 956	446 089	398 859
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	18 089 545	15 964 944	13 648 974
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12.	kr	805 467	252 919	4 921
Kortsiktige fordringer og investeringer	kr	10 021 057	10 139 839	9 420 509
Kontanter og bankinnskudd	kr	3 057 440	4 274 039	4 193 225
SUM OMLØPSMIDLER:	kr	32 567 465	31 077 830	27 666 488
SUM EIENDELER:	kr	61 107 630	49 095 215	40 644 558
SUM EGENKAPITAL:	kr	9 529 015	17 444 290	12 701 699
Sum avsetning for forpliktelse	kr	6 134 839	4 995 554	3 932 929
Sum annen langsiktig gjeld	kr	26 120 104	12 212 667	10 969 304
Gjeld til kredittinstitusjoner	kr	9 741 020	3 266 025	4 386 435
Leverandørgjeld	kr	4 592 024	4 279 156	3 998 387
Annen kortsiktig gjeld	kr	4 990 628	6 897 523	4 655 804
Sum kortsiktig gjeld	kr	19 323 672	14 442 704	13 040 626
SUM GJELD:	kr	51 578 615	31 650 925	27 942 859
SUM GJELD OG EGENKAPITAL:	kr	61 107 630	49 095 215	40 644 558

SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

GJENNOMSNIITSTALL FOR HORDALAND

		2001	2000	1999
Solgt mengde av laks	kg	1 491 771	1 263 193	1 290 116
Solgt mengde av ørret	kg	377 172	210 659	171 972
PRODUKSJON AV FISK	kg	1 945 832	1 678 531	1 466 579
Produksjon pr. m3	kg	23,2	33,9	27,4
Produksjon pr. årsverk	kg	341 374	316 704	261 889
Konsesjon	m3	33 979	29 407	28 714
Utnyttet kapasitet	m3	83 895	49 526	53 574
Utnyttelsesgrad	%	246,9	168,4	186,6
Antall årsverk		5,7	5,3	5,6
Fôrfaktor		1,21	1,21	1,20
Produksjonsverdi	kr	35 054 524	40 710 767	33 466 452
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	6 149 916	7 681 277	5 976 152
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	884 180	962 033	641 062
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	1 971 196	1 545 840	1 304 408
Lønnsevne	kr	3 813 337	14 586 718	8 619 640
Lønnsevne pr. årsverk	kr	669 006	2 752 211	1 539 221

NØKKELTALL

GJENNOMSNIITSTALL FOR HORDALAND

		2001	2000	1999
Total rentabilitet	%	7,7	29,4	20,8
Driftsmargin	%	5,1	32,1	22,9
Likviditetsgrad 1	%	168,5	215,2	212,2
Likviditetsgrad 2	%	70,8	102,9	107,5
Rentedekningsgrad	%	163,0	1009,1	573,8
Egenkapitalandel	%	15,6	35,5	31,3
Andel kortsiktig gjeld	%	31,6	29,4	32,1
Andel langsiktig gjeld	%	52,8	35,1	36,7

KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

GJENNOMSNIITSTALL FOR HORDALAND

		2001	2000	1999
Smoltkostnad pr. kg	kr	1,78	1,99	2,29
Fôrkostnad pr. kg	kr	8,07	8,03	8,69
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,28	0,24	0,26
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,50	1,56	1,58
Kalk. avskrivninger pr. kg (Historisk prinsipp)	kr	1,00	0,89	0,87
Annen driftskostnad pr. kg	kr	3,29	3,00	2,77
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,05	-0,03	0,58
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	15,97	15,68	17,04
Slaktekostnad pr. kg	kr	2,33	2,15	2,15
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	18,30	17,83	19,19

F8. GJENNOMSNIFFTSRESULTATER FOR ROGALAND OG SKAGERAKKYSTEN

UTVALG

		2001	2000	1999
Antall selskap i utvalget	stk	12	14	15
Antall konsesjoner i utvalget	stk	38	53	39
Gj. antall konsesjoner pr. selskap	stk	3,2	3,8	2,6

RESULTATREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR ROGALAND OG SKAGERAKKYSTEN

		2001	2000	1999
Salgsinntekt av laks	kr	31 341 804	66 361 487	23 036 792
Salgsinntekt av ørret	kr	4 323 059	2 692 255	3 336 106
Forsikringsutbetaling	kr	33 285	108 558	116 801
Annen driftsinntekt	kr	2 724 869	3 323 323	1 162 632
SUM DRIFTSINTEKTER	kr	38 423 017	72 485 623	27 652 331
Smoltkostnad	kr	5 721 708	5 306 812	3 666 711
Fôrkostnad	kr	16 060 494	19 794 931	12 593 032
Forsikringskostnad (fisk)	kr	698 290	785 638	411 465
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	4 872 717	6 301 606	2 849 217
Beholdningsendring levende fisk (+/-)	kr	-450 205	543 430	3 944 938
Beholdningsendring frossenfisk (+/-)	kr	-17 612	-268 890	268 707
Lønnskostnader inkl. kalk. eierlønn	kr	3 505 758	4 597 093	2 368 506
Kalk. avskrivninger (historisk prinsipp)	kr	1 998 757	2 513 427	1 156 868
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	743 612	4 301 653	318 966
Annen driftskostnad	kr	3 468 860	13 018 324	4 373 781
SUM DRIFTSKOSTNADER	kr	37 538 013	56 344 944	23 524 901
DRIFTSRESULTAT	kr	885 004	16 140 679	4 127 430
Finansinntekter	kr	861 245	508 845	314 247
Finanskostnader	kr	2 527 305	2 767 086	2 029 406
ORD. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	kr	-781 056	13 882 438	2 412 271

BALANSEREGNSKAP

GJENNOMSNIFFTSTALL FOR ROGALAND OG SKAGERAKKYSTEN

Eiendeler:		2001	2000	1999
Varige driftsmidler	kr	17 990 761	28 091 137	12 139 920
Finansielle anleggsmidler	kr	4 621 768	6 653 160	3 162 238
SUM ANLEGGSMIDLER:	kr	22 612 529	34 744 297	15 302 158
Beholdningsverdi fôrlager pr. 31.12.	kr	403 937	843 451	473 477
Beholdningsverdi levende fisk pr. 31.12.	kr	19 583 330	22 739 086	17 090 738
Beholdningsverdi frossenfisk pr. 31.12.	kr	15 721	28 571	276 280
Kortsiktige fordringer og investeringer	kr	17 352 726	18 380 877	9 206 699
Kontanter og bankinnskudd	kr	304 462	2 778 459	758 397
SUM OMLØPSMIDLER:	kr	37 660 176	44 770 444	27 805 591
SUM EIENDELER:	kr	60 272 705	79 514 741	43 107 749
SUM EGENKAPITAL:	kr	10 335 079	18 737 910	9 448 412
Sum avsetning for forpliktelse	kr	5 644 415	6 140 907	4 571 028
Sum annen langsiktig gjeld	kr	15 232 170	21 638 266	13 844 683
Gjeld til kredittinstitusjoner	kr	14 072 436	10 608 273	6 043 137
Leverandørgjeld	kr	4 783 569	7 424 088	3 225 059
Annen kortsiktig gjeld	kr	10 205 036	14 965 297	5 975 430
Sum kortsiktig gjeld	kr	29 061 041	32 997 658	15 243 626
SUM GJELD:	kr	49 937 626	60 776 831	33 659 337
SUM GJELD OG EGENKAPITAL:	kr	60 272 705	79 514 741	43 107 749

SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

GJENNOMSNI TTSTALL FOR ROGALAND OG SKAGERAKKYSTEN

		2001	2000	1999
Solgt mengde av laks	kg	1 648 001	2 403 857	1 061 451
Solgt mengde av ørret	kg	244 634	105 797	154 337
PRODUKSJON AV FISK	kg	1 854 374	2 552 227	1 401 752
Produksjon pr. m3	kg	22,8	37,5	27,3
Produksjon pr. årsverk	kg	280 966	323 067	269 568
Konsesjon	m3	39 000	44 143	29 867
Utnyttet kapasitet	m3	81 327	68 110	51 398
Utnyttelsesgrad	%	208,5	154,3	172,1
Antall årsverk		6,6	7,9	5,2
Fôrfaktor		1,25	1,23	1,18
Produksjonsverdi	kr	35 197 046	69 328 282	30 586 543
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	5 332 886	8 775 732	5 882 028
Kalk. rente på egenkapitalen	kr	578 878	966 798	491 717
Kalk. avskrivninger (blandet prinsipp)	kr	2 010 698	2 545 049	1 165 627
Lønnsevne	kr	2 133 883	17 481 111	4 280 301
Lønnsevne pr. årsverk	kr	323 316	2 212 799	823 135

NØKKELTALL

GJENNOMSNI TTSTALL FOR ROGALAND OG SKAGERAKKYSTEN

		2001	2000	1999
Total rentabilitet	%	2,9	20,9	10,3
Driftsmargin	%	2,3	22,3	14,9
Likviditetsgrad 1	%	129,6	135,7	182,4
Likviditetsgrad 2	%	62,1	66,7	68,5
Rentedekningsgrad	%	69,1	601,7	218,9
Egenkapitalandel	%	17,1	23,6	21,9
Andel kortsiktig gjeld	%	48,2	41,5	35,4
Andel langsiktig gjeld	%	34,6	34,9	42,7

KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

GJENNOMSNI TTSTALL FOR SKAGERAKKYSTEN

		2001	2000	1999
Smoltkostnad pr. kg	kr	3,09	2,08	2,62
Fôrkostnad pr. kg	kr	8,66	7,76	8,98
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,38	0,31	0,29
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,89	1,80	1,69
Kalk. avskrivninger pr. kg (Historisk prinsipp)	kr	1,08	0,98	0,83
Annen driftskostnad pr. kg	kr	1,87	5,10	3,12
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,90	0,88	1,22
PRODUKSJONSKOSTNAD PR. KG	kr	17,86	18,91	18,75
Slaktekostnad pr. kg	kr	2,63	2,47	2,03
SUM KOSTNAD PR. KG	kr	20,49	21,38	20,78

F9. SPREDNINGSTABELLER

PRODUKSJONSKOSTNADER PR. KG FOR HVERT ENKELT SELSKAP, SAMT PLASSERING I UTVALGET 2001

Class	Kroner	Class	Kroner	Class	Kroner	Class	Kroner	Class	Kroner
1.	5,95	41.	13,96	81.	15,38	121.	17,28	161.	21,47
2.	10,45	42.	14,02	82.	15,45	122.	17,38	162.	21,49
3.	10,78	43.	14,02	83.	15,46	123.	17,39	163.	21,72
4.	10,93	44.	14,10	84.	15,54	124.	17,46	164.	22,39
5.	11,72	45.	14,12	85.	15,55	125.	17,47	165.	22,77
6.	11,97	46.	14,25	86.	15,55	126.	17,47	166.	23,17
7.	12,01	47.	14,29	87.	15,56	127.	17,52	167.	23,48
8.	12,03	48.	14,29	88.	15,59	128.	17,52	168.	23,72
9.	12,07	49.	14,30	89.	15,65	129.	17,59	169.	24,23
10.	12,09	50.	14,37	90.	15,70	130.	17,59	170.	24,86
11.	12,26	51.	14,43	91.	15,71	131.	17,61	171.	27,01
12.	12,56	52.	14,53	92.	15,71	132.	17,99	172.	27,66
13.	12,62	53.	14,57	93.	15,72	133.	18,06	173.	29,10
14.	12,69	54.	14,59	94.	15,73	134.	18,06		
15.	12,75	55.	14,59	95.	15,79	135.	18,20		
16.	12,80	56.	14,63	96.	15,91	136.	18,25		
17.	12,82	57.	14,63	97.	15,98	137.	18,28		
18.	12,82	58.	14,69	98.	16,00	138.	18,29		
19.	12,85	59.	14,69	99.	16,03	139.	18,30		
20.	12,87	60.	14,70	100.	16,03	140.	18,31		
21.	12,88	61.	14,71	101.	16,03	141.	18,31		
22.	12,89	62.	14,75	102.	16,06	142.	18,64		
23.	12,90	63.	14,76	103.	16,07	143.	18,67		
24.	12,93	64.	14,77	104.	16,20	144.	18,80		
25.	12,97	65.	14,81	105.	16,29	145.	18,89		
26.	13,00	66.	14,81	106.	16,33	146.	19,19		
27.	13,07	67.	14,82	107.	16,37	147.	19,38		
28.	13,13	68.	14,82	108.	16,54	148.	19,58		
29.	13,19	69.	14,87	109.	16,55	149.	19,93		
30.	13,20	70.	14,89	110.	16,56	150.	20,19		
31.	13,26	71.	14,92	111.	16,63	151.	20,42		
32.	13,47	72.	14,97	112.	16,64	152.	20,49		
33.	13,58	73.	15,00	113.	16,68	153.	20,65		
34.	13,63	74.	15,00	114.	16,74	154.	20,68		
35.	13,68	75.	15,04	115.	16,77	155.	20,80		
36.	13,71	76.	15,15	116.	16,82	156.	20,87		
37.	13,71	77.	15,16	117.	16,85	157.	21,04		
38.	13,76	78.	15,25	118.	16,91	158.	21,16		
39.	13,83	79.	15,27	119.	17,08	159.	21,18		
40.	13,94	80.	15,37	120.	17,10	160.	21,40		

**FÔRFAKTOR FOR HVERT ENKELT SELSKAP, SAMT PLASSERING I
UTVALGET 2001**

Plass		Plass		Plass		Plass		Plass	
1.	0,69	41.	1,11	81.	1,19	121.	1,29	161.	1,54
2.	0,71	42.	1,12	82.	1,19	122.	1,30	162.	1,56
3.	0,82	43.	1,13	83.	1,19	123.	1,30	163.	1,57
4.	0,88	44.	1,13	84.	1,20	124.	1,30	164.	1,57
5.	0,90	45.	1,13	85.	1,20	125.	1,30	165.	1,58
6.	0,92	46.	1,13	86.	1,21	126.	1,30	166.	1,59
7.	0,94	47.	1,14	87.	1,21	127.	1,30	167.	1,59
8.	0,95	48.	1,14	88.	1,21	128.	1,31	168.	1,62
9.	0,95	49.	1,14	89.	1,21	129.	1,31	169.	1,67
10.	0,96	50.	1,14	90.	1,21	130.	1,31	170.	1,68
11.	0,96	51.	1,14	91.	1,21	131.	1,31	171.	1,72
12.	0,97	52.	1,14	92.	1,22	132.	1,32	172.	1,75
13.	0,98	53.	1,14	93.	1,23	133.	1,32	173.	1,80
14.	0,98	54.	1,15	94.	1,23	134.	1,33		
15.	0,99	55.	1,15	95.	1,23	135.	1,33		
16.	1,01	56.	1,15	96.	1,24	136.	1,33		
17.	1,01	57.	1,15	97.	1,24	137.	1,33		
18.	1,02	58.	1,15	98.	1,25	138.	1,33		
19.	1,02	59.	1,15	99.	1,25	139.	1,34		
20.	1,04	60.	1,16	100.	1,25	140.	1,35		
21.	1,04	61.	1,16	101.	1,25	141.	1,36		
22.	1,05	62.	1,16	102.	1,26	142.	1,37		
23.	1,06	63.	1,16	103.	1,26	143.	1,38		
24.	1,07	64.	1,16	104.	1,26	144.	1,38		
25.	1,07	65.	1,16	105.	1,26	145.	1,38		
26.	1,07	66.	1,16	106.	1,26	146.	1,38		
27.	1,08	67.	1,16	107.	1,26	147.	1,41		
28.	1,08	68.	1,17	108.	1,26	148.	1,44		
29.	1,08	69.	1,17	109.	1,26	149.	1,46		
30.	1,08	70.	1,17	110.	1,27	150.	1,48		
31.	1,09	71.	1,17	111.	1,27	151.	1,49		
32.	1,09	72.	1,17	112.	1,27	152.	1,49		
33.	1,10	73.	1,17	113.	1,27	153.	1,49		
34.	1,10	74.	1,18	114.	1,27	154.	1,50		
35.	1,10	75.	1,18	115.	1,27	155.	1,50		
36.	1,10	76.	1,18	116.	1,28	156.	1,51		
37.	1,11	77.	1,19	117.	1,28	157.	1,51		
38.	1,11	78.	1,19	118.	1,28	158.	1,53		
39.	1,11	79.	1,19	119.	1,29	159.	1,53		
40.	1,11	80.	1,19	120.	1,29	160.	1,54		

**DRIFTSMARGIN FOR HVERT ENKELT SELSKAP, SAMT PLASSERING I
UTVALGET 2001.**

Class.	Prosent	Class.	Prosent	Class.	Prosent	Class.	Prosent	Class.	Prosent
1.	35,81	41.	11,12	81.	3,23	121.	-3,21	161.	-27,67
2.	33,85	42.	10,84	82.	3,06	122.	-3,31	162.	-30,11
3.	33,79	43.	10,48	83.	3,04	123.	-3,64	163.	-31,39
4.	29,55	44.	10,36	84.	2,85	124.	-4,46	164.	-34,55
5.	28,03	45.	10,26	85.	2,73	125.	-4,68	165.	-35,35
6.	27,60	46.	10,23	86.	2,73	126.	-5,03	166.	-36,42
7.	23,53	47.	10,10	87.	2,60	127.	-5,36	167.	-39,89
8.	21,08	48.	9,94	88.	2,26	128.	-5,39	168.	-45,28
9.	19,69	49.	9,82	89.	2,00	129.	-5,78	169.	-48,36
10.	19,65	50.	9,48	90.	1,80	130.	-6,17	170.	-66,21
11.	19,23	51.	9,19	91.	1,23	131.	-7,59	171.	-79,41
12.	18,97	52.	8,79	92.	1,22	132.	-7,70	172.	-80,71
13.	18,72	53.	8,76	93.	1,10	133.	-8,42	173.	-278,00
14.	18,07	54.	8,48	94.	0,75	134.	-9,07		
15.	17,95	55.	8,29	95.	0,64	135.	-9,18		
16.	17,51	56.	7,89	96.	0,35	136.	-9,21		
17.	17,34	57.	7,72	97.	0,25	137.	-9,25		
18.	17,22	58.	6,93	98.	-0,01	138.	-9,39		
19.	17,00	59.	6,73	99.	-0,07	139.	-9,65		
20.	16,59	60.	6,46	100.	-0,30	140.	-10,10		
21.	16,45	61.	6,36	101.	-0,40	141.	-10,28		
22.	16,15	62.	6,33	102.	-0,54	142.	-11,06		
23.	16,04	63.	6,30	103.	-0,82	143.	-11,32		
24.	15,86	64.	6,20	104.	-0,90	144.	-11,87		
25.	15,68	65.	5,98	105.	-0,92	145.	-12,59		
26.	15,61	66.	5,70	106.	-0,94	146.	-12,89		
27.	14,57	67.	5,48	107.	-0,98	147.	-13,11		
28.	14,00	68.	5,34	108.	-1,10	148.	-13,68		
29.	13,86	69.	5,27	109.	-1,12	149.	-13,80		
30.	13,82	70.	5,24	110.	-1,22	150.	-14,37		
31.	13,80	71.	5,24	111.	-1,27	151.	-14,45		
32.	13,03	72.	5,23	112.	-1,74	152.	-14,79		
33.	12,76	73.	5,06	113.	-1,86	153.	-15,17		
34.	12,42	74.	4,92	114.	-1,96	154.	-15,67		
35.	12,39	75.	4,65	115.	-1,99	155.	-16,22		
36.	12,12	76.	4,56	116.	-2,05	156.	-16,25		
37.	11,99	77.	4,53	117.	-2,14	157.	-17,79		
38.	11,93	78.	3,71	118.	-2,28	158.	-22,20		
39.	11,40	79.	3,47	119.	-2,67	159.	-23,62		
40.	11,20	80.	3,24	120.	-2,70	160.	-27,10		

GJENNOMSNIITT, MINIMUM, MAKSIMUM OG STANDARDAVVIK FOR RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD, SOLGT MENGDE, FÔRFaktor, PRODUKSJONS-KOSTNAD PR. KG OG DRIFTSMARGIN I 2001.

	Gjennomsnitt	Minimum	Maksimum	Standardavvik	Std/gj.snitt
Res før skattekostnad	318 144	-18 695 219	33 455 413	6 009 956	18,89
Solgt mengde av laks	1 592 292	0	13 664 357	2 012 162	1,26
Solgt mengde av ørret	334 400	0	8 178 338	1 164 445	3,48
Fôrfaktor	1,20	0,69	1,80	0,19	0,16
Produksjonskostnad pr. kg	15,80	5,95	29,10	3,36	0,21
Driftsmargin	3,7	-278,0	35,8	27,5	7,42

G. DEFINISJONER

En skal her se på ulike utregningsprinsipper og definisjoner som er brukt i lønnsomhetsundersøkelsen for fiskeoppdrett i 2001.

G1. RESULTATREGNSKAP

✓ Salgsinntekt av laks

Salgsinntekt av laks er inntekt selskapet har hatt på egenprodusert laks ved leveranse til slakt og/eller leveranse av mindre levende fisk til videre oppdrett.

✓ Salgsinntekt av ørret

Den inntekt selskapet har hatt på egenprodusert ørret ved leveranse til slakt og/eller leveranse av mindre levende fisk til videre oppdrett.

✓ Forsikringsutbetaling

Her er det tatt med alle forsikringsutbetalinger som gjelder tap av fisk, og som er bokført i 2001. Dette er gjort for å få med forsikringsutbetalingene det året de får innvirkning på inntektene i årsregnskapet.

✓ Annen driftsinntekt

Ordinære inntekter som ikke inngår i hovedvirksomheten, men som likevel har en naturlig tilknytning til hovedvirksomheten. Dette kan f.eks. være salg av rogn, fôr, videreformidling av smolt, leieinntekter, pakkeinntekter etc.

På grunn av disse inntektene vil kostnader ved oppdrettsdelen ikke være helt reelle. Grensen for å utelate ett selskap med høy annen driftsinntekt er:

- 10 prosent, dersom annen ordinær driftsinntekt ikke er knyttet til oppdrettsvirksomheten f. eks butikk og,
- 30 prosent, dersom annen ordinær driftsinntekter er knyttet til oppdrettsvirksomhet f. eks inntekter fra eget slakteri.

✓ Sum driftsinntekt

Er definert som summen av salgsinntekt av laks og ørret, forsikringsutbetalinger og annen driftsinntekt.

✓ Beholdningsendring levende fisk

I resultatregnskapet er beholdningsendring fisk sett på som en kostnadsregulerende post. Beholdningsendringer er definert som differansen mellom

verdien av levende fisk pr. 31.12. og verdien av levende fisk pr. 1.1.

For å kunne sammenligne beholdningsverdi av levende fisk har Fiskeridirektoratet gjort egne beregninger pr. 31.12. og 1.1.

I verdivurderingen har vi med utgangspunkt i fjorårets lønnsomhetsundersøkelsen beregnet direkte oppdrettskostnad pr. kg. Direkte oppdrettskostnad pr. kg er så brukt til å beregne hva den levende smolten har kostet oppdretter så langt (minimumskost).

Minimumskost (fôrkostnader, forsikringskostnad og lønnskostnad) er på bakgrunn av fjorårets undersøkelse vurdert til ca. kr 10 pr. kg produsert fisk.

Forutsetningen er videre at direkte oppdrettskostnader for laks og ørret er like. Dessuten at laksesmolten er gjennomsnittlig 70 gram ved levering, mens ørret er 100 gram på det tidspunktet.

En har fra og med 1996-undersøkelsen valgt å hente standardpris for smolt og settefisk i Fiskeridirektoratets foreløpige statistikk for fiskeoppdrett. Her har vi brukt gjennomsnittlig pris ved innkjøp av smolt og settefisk.

Tabell G.1.1. viser hvilke priser og minimumskostnad vi har brukt ved de to årsskiftene:

Tabell G.1.1.		1.1.01	31.12.01
Settefiskpris - ørret	kr	8,42	8,11
Smoltpris - laks	kr	6,96	6,30
Minimumskostnad	kr	10,50	10,00

Årsaken til denne relativt kompliserte vurderingen av beholdningsendringene, er at de offisielle regnskapstallene på dette punktet ikke er brukbare for vårt formål. Dette kan dermed ses som et forsøk på å velge realistiske verdier for beholdningen.

Vi bør likevel være oppmerksom på at lønnsomhetsvurderingen er svært sensitiv med hensyn til hvilke forutsetninger vi gjør for beholdninger og beholdningsendringer av levende fisk.

✓ Beholdningsendring frossenfisk

I resultatregnskapet er beholdningsendring og frossen fisk på lager sett på som en kostnadsregulerende post.

Beholdningsendring frossen fisk på lager er definert som differansen mellom bokført verdi av frossen fisk på lager pr. 31.12. og bokført verdi av frossen fisk på lager pr. 1.1.

✓ **Kalkulatoriske avskrivninger (historisk prinsipp)**

En har i resultatregnskapet valgt å bruke lineære avskrivninger basert på historisk kostpris. Dette for å lette sammenligningen med tilsvarende beregninger for andre næringer.

Se også annen definisjon på avskrivninger i G3. Salg, produksjon og andre lønnsomhetsmål.

Ved beregning av avskrivningene har vi lagt til grunn følgende økonomiske levetider og avskrivningssatser. I innkjøpsåret blir driftsmiddelet avskrevet med halv sats.

Tabell G.1.2.	LEVETID
Tomter	ubegrenset
Grunnlagsinvesteringer	ubegrenset
Bygninger	20,5 år
Flytende driftsbygninger	20,5 år
"Større båter"	20,5 år
Maskiner og utstyr	10,5 år
Anlegg i vann/sjø	8,5 år
Transportmidler	8,5 år
Nøter	6,5 år

✓ **Kostnad vedr. annen virksomhet**

Omfatter kostnader som oppdrettsselskapet har og som ikke kan knyttes til produksjon av egenprodusert laks og ørret, f.eks. kostnader ved drift av eget slakteri.

✓ **Annen driftskostnad**

Omfatter vedlikehold, elektrisitet, leiekostnader, kontorutgifter, reparasjoner etc.

✓ **Sum driftskostnader**

Er definert som summen av smoltkostnad, fôrkostnad, forsikringskostnad, slaktekostnad, lønnskostnad, kalk. avskrivninger, kostnader vedrørende annen virksomhet, annen driftskostnad fratrukket beholdningsendring levende fisk og frossenfisk.

✓ **Driftsresultat**

Er definert som driftsinntekt minus sum driftskostnad

✓ **Finansinntekt**

Renter av bankinnskudd og andre finansinntekter.

✓ **Finanskostnad**

Renter på lån og andre finanskostnader.

✓ **Ord. resultat før skattekostnad**

Er definert som driftsresultat pluss finansinntekt minus finanskostnader.

G2. BALANSEREGNSKAP

✓ **Varige driftsmidler**

Varige driftsmidler blir vurdert etter gjenanskaffelsesprinsippet kalkulert med basis i endringer i Statistisk Sentralbyrås engrospris- og byggekostnadsindeks. De viktigste driftsmidlene er driftsbygninger, maskiner, merder, nøter, transportmidler.

✓ **Finansielle anleggsmidler**

Eksempel på finansielle anleggsmidler er andeler i salgslag, andre oppdrettsanlegg, slakterier m.m., samt aksjer og lønn til andre firma/enkelt personer.

✓ **Sum anleggsmidler**

Er definert som varige driftsmidler pluss finansielle anleggsmidler.

✓ **Beholdningsverdi av levende fisk 31.12.**

Beholdningsverdien av levende fisk pr. 31.12. er basert på en gjennomsnittlig pris på settefisk (ørret) på kr 6,30 og laksesmolt kr 8,11. I tillegg kommer oppdrettskostnaden, som er beregnet til kr 10 pr. kg.

✓ **Beholdningsverdi av frossenfisk 31.12.**

Bokført verdi av frossenfisk pr. 31.12.

✓ **Omløpsmidler**

Er definert som summen av beholdningsverdi fôrlager 31.12., beholdningsverdi levende fisk 31.12., beholdningsverdi frossenfisk 31.12., fordringer, kontanter og bankinnskudd.

✓ **Sum eiendeler**

Er definert som sum anleggsmidler pluss sum omløpsmidler.

✓ **Sum egenkapital**

Sum egenkapital blir regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket utsatt skatt, langsiktig gjeld og sum kortsiktig gjeld er egenkapital.

✓ **Sum kortsiktig gjeld**

Kortsiktig gjeld er gjeld som forfaller innen ett år eller som er knyttet til driftssyklusen, f.eks. leverandørgjeld, skyldig merverdiavgift og kassekreditt. I undersøkelsen er kortsiktig gjeld definert som gjeld til kredittinstitusjoner pluss leverandørgjeld pluss annen kortsiktig gjeld.

G3. SALG, PRODUKSJON OG ANDRE LØNNSOMHETSMÅL

✓ **Solgt mengde av laks**

Fra og med 1996-undersøkelsen har vi spesifisert solgt mengde på laks og ørret. Solgt mengde av laks er gjennomsnittlig antall kilo rund oppdrettslaks solgt i 2001.

Vi har definert rund oppdrettslaks som vekt på fisken etter sulting og bløgging. Er mengde fisk oppgitt i sløyd vekt har vi multiplisert med 1,125 for å finne rund vekt.

✓ **Solgt mengde av ørret**

Solgt mengde av ørret er gjennomsnittlig antall kilo rund oppdrettsørret solgt i 2001.

Vi har definert rund oppdrettsørret som vekt på fisken etter sulting og bløgging. Er mengde fisk oppgitt i sløyd vekt har vi multiplisert med 1,125 for å finne rund vekt.

✓ **Produksjon av fisk**

(Solgt mengde (laks og ørret) + Beholdning av frossenfisk pr. 31.12.) + ((beholdning av levende fisk 31.12. (kg) - vekt på årets utsatt smolt (kg) - beholdning av levende fisk 01.01. (kg)) / 1,1111).

For å unngå å få en blanding av ulike vekttyper (levende og slaktet vekt) i produksjonsberegningen har vi valgt å omregne levende fisk til slaktevekt. Slaktevekt er i lønnsomhetsundersøkelsen rund vekt etter sulting og bløgging. Omregningsfaktor fra levende vekt til rundvekt etter sulting og bløgging er satt til 1,1111.

✓ **Konsesjon**

Gjennomsnittlig konsesjonsstørrelse for de selskapene som er med i utvalget.

✓ **Utnyttet kapasitet**

Gjennomsnittlig faktisk utnyttet kapasitet pr. 31.12. for de selskap som er med i utvalget.

✓ **Utnyttelsesgrad**

Faktisk utnyttet oppdrettsvolum i prosent av det oppdrettsvolum det er gitt konsesjon for.

✓ **Antall årsverk**

Antall årsverk som er utført i anlegget i løpet av året. Vi bruker det samme timetallet pr. årsverk som Budsjettnemda for jordbruket, der et årsverk er satt til 1875 timer. Både lønnet og ulønnet arbeidsinnsats er tatt med.

✓ **Produksjon pr. kubikkmeter**

Produksjon pr. utnyttet kubikkmeter oppdrettsvolum.

✓ **Produksjon pr. årsverk**

Antall kilo produsert fisk dividert med antall utførte årsverk. Produksjon er definert som salg +/- beholdningsendring (kg).

✓ **Fôrfaktor**

Er i undersøkelsen definert som :

Definisjon:

$$\frac{(\text{Fôrlager 1.1.} + \text{fôrkjøp} - \text{fôrlager 31.12})}{\text{Produksjon av fisk}}$$

✓ **Produksjonsverdi**

Produksjon er definert som salg +/- beholdningsendring. Produksjonsverdi blir da sum salgsinntekt pluss sum beholdningsendring.

✓ **Kalkulatorisk rente på egenkapital**

Kalkulatorisk rente på egenkapital er regnet ut på bakgrunn av egenkapitalen pr. 31.12. For gjennomsnittsanlegget er kalkulatorisk rente på egenkapitalen for hvert selskap summert og deretter delt på selskap i utvalget.

For hvert selskap blir beregningene gjort på følgende måte:

- Hvis egenkapital er mindre eller lik 0, er kalkulatorisk rente på egenkapitalen lik 0.
- Hvis egenkapital er større enn 0, blir kalkulatorisk rente på egenkapitalen regnet ut etter følgende formel:

$$Kr = r*((EK/SE)*DM) + n*((EK/SE)+(OM+FA))$$

Der:

Kr = Kalkulatorisk rente på egenkapitalen

r = Realrente

n = Nominell rente

EK = Sum egenkapital

DM = Varige driftsmidler

FA = Finansielle anleggsmidler

SE = Sum eiendeler

Sum egenkapital (EK) er beregnet som sum eiendeler fratrukket sum gjeld.

Realrente benyttes ved renteberegning av de varige driftsmidlenes andel av egenkapitalen i beregningen av kalkulatorisk avskrivninger (blandet prinsipp). Kalkulatorisk rente på egenkapital og kalkulert avskrivning (blandet prinsipp) legges til grunn for beregning av lønnsevnen i oppdrettsnæringen.

En forutsetter at finansiering av de forskjellige aktivapostene har lik egenkapitalandel. Vi har følgende sammenheng mellom realrente og nominell rente:

$$\text{Realrente} = \frac{\text{Nominell rente} - \text{inflasjonsrate}}{1 + \text{inflasjonsrate}}$$

Ved beregning av effektiv rente har vi tatt utgangspunkt i realrente for norske statsobligasjoner med 10 års løpetid. Den gjennomsnittlige effektive renten ble beregnet til 6,24 prosent i 2001. Inflasjonen for 2001 er beregnet til 3,03 prosent. Dermed blir realrenten for 2000 3,11 prosent.

En har sett bort fra latent skatt på merverdi ved beregning av egenkapital.

✓ **Kalkulatorisk avskrivning (blandet prinsipp)**

Utgangspunktet er lineære avskrivninger basert på gjenanskaffelseskost, men det må korrigeres for finansieringsvirkningen av gjeldsandel. Vi har gått ut fra at gjeldsandelen av de varige driftsmidlene er den samme som for selskapet som helhet.

Formålet med avskrivningene er å holde en konstant egenkapitalandel av driftsmidlene under forutsetning av at driftsmidlene skal gjenanskaffes.

Vi har valgt som prinsipp at egenkapitalandelen av de varige driftsmidlene blir avskrevet lineært basert på gjenanskaffelseskost. Gjeldsandelen blir avskrevet lineært basert på historisk kostpris (byggesum/kjøpesum justert med senere påkostninger).

Dersom egenkapitalen i anlegget er 0 eller mindre blir driftsmidlene avskrevet lineært basert på historisk kostpris. For 2001 er det egenkapitalandelen pr. 31.12. som er grunnlaget for beregningen.

For å regne ut gjenanskaffelsesverdi av driftsmidlene har vi tatt utgangspunkt i den historiske

kostpris for hvert enkelt driftsmiddel, og ved hjelp av engrosprisindeksens deleindekser kommet frem til et uttrykk for driftsmiddelets gjenanskaffelsesverdi.

✓ **Lønnsevne**

Gir uttrykk for hvor mye virksomheten egentlig kunne betale til innsatsfaktoren arbeidskraft etter at andre faste og variable kostnader er dekket i samsvar med det som blir sett på som rimelig i driftsøkonomisk forstand. Lønnsevne er definert:

(Sum driftsinntekt pluss beholdningsendring levende fisk og beholdningsendring frossenfisk pluss finansinntekter) fratrukket (smoltkostnad, fôrkostnad, forsikringskostnad, slaktekostnad, kostnader vedrørende annen virksomhet, annen driftskostnad, kalk. avskrivning (BL) og kalk. rente på egenkapitalen.

G4. NØKKELTALL

✓ **Totalrentabilitet**

Gir uttrykk for avkastningen på totalkapitalen i virksomheten.

Definisjon:

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekt}) * 100}{\text{Sum eiendeler (31.12.)}}$$

✓ **Driftsmargin**

Definisjon:

$$\frac{\text{Driftsresultat} * 100}{\text{Sum driftsinntekt}}$$

✓ **Egenkapitalrentabilitet**

Definisjon:

$$\frac{\text{Ord. resultat før skattekostnad} * 100}{\text{Sum egenkapital}}$$

✓ **Likviditetsgrad 1**

Definisjon:

$$\frac{\text{Sum omløpsmidler} * 100}{\text{Sum kortsiktig gjeld}}$$

✓ **Likviditetsgrad 2**

Definisjon:

$$\frac{(\text{Omløpsmidl.} - \text{Beh.verdi lev. fisk og fros.fisk})}{\text{Sum kortsiktig gjeld} * 100}$$

✓ **Rentedekningsgrad**

Definisjon:

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) * 100}{\text{Finanskostnader}}$$

✓ **Egenkapitalandel**

Definisjon:

$$\frac{\text{Sum egenkapital} * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

✓ **Andel av kortsiktig gjeld**

Definisjon:

$$\frac{\text{Sum kortsiktig gjeld} * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

✓ **Andel av langsiktig gjeld**

Definisjon:

$$\frac{(\text{Utsatt skatt} + \text{langsiktig gjeld}) * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

G5. KOSTNADER PR. KG PRODUSERT FISK

I denne tabellen er hver kostnadsart dividert med produksjon av fisk, slik at vi får kostnad pr. kilo (rundvekt)

H. SUMMARY IN ENGLISH

This summary presents the main results from the profitability survey of Norwegian fish farms in 2001.

The survey is based on collected data from a sample of 173 farms with production and sale of salmon and trout. These 173 farms employed 512 licences for production of salmon and rainbow trout. This is about 62,3 per cent of the total number of licences that were in production in 2001.

The main results from the profitability survey of Norwegian fish farms in 2001 are as follows:

- a sharp decrease in profitability
- higher productivity
- reduced production costs per kilo

The figures given in this report are ordinary averages based on all companies in the sample. 2000 results are included for comparison.

When reading the figures presented in the tables below there are some considerations that should be kept in mind.

The industry has gone through major changes in the last years as regards the integration in the industry.

Each fish farming company controlled a higher number of licenses in 2001 than in 2000. As a consequence, the difference in the average operating revenues, operating expenses and some other of the figures listed in the tables, are partly caused by the on-going integration in the industry.

Figures like production per man/year, production costs per kilo, operating margin and other key figures can, however, give the readers information about the development in the industry.

H1. PROFITABILITY

The general conclusion to be drawn on the basis of these figures is that the profitability in the Norwegian fish farming industry decreased sharply in 2001 compared to 2000.

The total profit on ordinary activities before taxation in the fish farming industry has been calculated to approximately 88 million NOK in 2001. For 2000

the total profit before taxation and extraordinary items was calculated to 3,6 billion NOK.

The figures as regards the average profitability for the companies in the sample are given in the table below. 2000-figures are included for comparison.

		2001	2000
Operating revenues	NOK	37 063 963	48 025 569
Operating expenses	NOK	35 706 687	34 265 430
Operating profit	NOK	1 357 276	13 760 139
Profit on ord. activities before taxation	NOK	318 144	12 742 255
Feed conversion ratio		1,20	1,20
Sale of salmon	Kilo	1 592 292	1 614 583
Sale of trout	Kilo	334 400	197 954
Production of fish	Kilo	2 113 663	2 028 015
Wage paying ability Per man-year	NOK	359 132	2 179 635
Number of man-year		6,9	6,8

As indicated in the table above, the profitability in the Norwegian fish farming industry decreased sharply in 2001 compared to 2000. The explanation to this negative development is a decrease in average sales price in the same period.

Average price of salmon was reduced with 26,7 per cent from 2000 to 2001, and average price of trout decreased with 32,8 per cent in the same period.

The key figures presented in the table below confirm the general impression of a worse economic situation for the fish farms in the sample in 2001 compared to 2000. Figures in per cent.

	2001	2000
Return on Total Assets	4,7	26,7
Operating Margin	3,7	28,7
Current Ratio	147,5	178,3
Acid Test Ratio	51,7	78,2
Interest Cover	113,5	784,5
Equity Ratio	22,0	32,8
Short-term liabilities Ratio	40,6	36,3
Long-term liabilities Ratio	37,4	30,9

Individual and regional differences in profitability between the companies in the sample are however substantial. The regions with the best economic results were Hordaland and Trøndelag. The lowest profitability was found among the fish farmers in the region Finnmark and Troms.

H2. PRODUCTIVITY

Productivity, calculated as average production per man/year, increased with 2,7 per cent from 2000 to 2001. Average production per man/year was 306 328 kilo in 2001.

Historically, Norwegian fish farming industry has increase their productivity considerable, for example production per man/year was only 65 756 kilo in 1991.

H3. PRODUCTION COSTS PER KILO

The definition on production of fish has been modified in the 2001 survey. Therefore the figures presented for production and production costs per kilo in this report are not directly comparable to figures presented in reports earlier.

The figures for 2000 and earlier have, however, been recalculated and presented in this report.

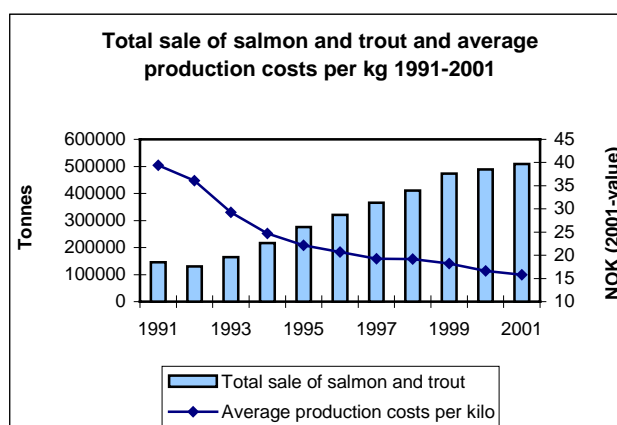
Production costs per kilo decreased from NOK 16,13 in 2000 to NOK 15,80 in 2001. The main reason for this positive development was lower smolt costs in 2001 compared to 2000.

Average production costs per kilo produced fish are given in the table below. 2000 figures are included for comparison.

		2001	2000
Smolt costs	NOK	2,17	2,40
Feeding costs	NOK	7,87	7,80
Insurance costs	NOK	0,35	0,26
Wages and salaries	NOK	1,44	1,54
Estimated depreciation	NOK	0,85	0,74
Other operating expenses	NOK	2,63	2,89
NET Financial expenses	NOK	0,49	0,50
PROD. COSTS PER KILO	NOK	15,80	16,13

Figure 11 below presents the development in the total sale of salmon and trout and average production costs per kilo (in 2001 value) in the period 1991-2001.

FIGURE 11

H4. REGIONAL PRODUCTION COSTS PER KILO

The table below presents average production costs per kilo produced fish for producers in different geographical regions in 2000 and 2001.

		2001	2000
Finnmark and Troms	NOK	17,43	15,63
Nordland	NOK	15,21	14,62
Trøndelag (North and South)	NOK	14,91	15,62
Møre og Romsdal	NOK	15,86	16,62
Sogn og Fjordane	NOK	14,40	18,41
Hordaland	NOK	15,97	15,68
Rogaland/Skagerrakkysten	NOK	17,86	18,91

The industry in Rogaland and Skagerrakkysten had the highest production costs per kilo in 2001, on average NOK 17,86 per kilo, while the industry in Sogn og Fjordane had the lowest production costs with an average of NOK 14,40 per kilo.

One should bear in mind that there are substantial differences in profitability and production costs between farms, also within the same geographical region.

H5. AVERAGE RESULTS FOR NORWEGIAN FISH FARMS

REPRESENTATIVE

		2001	2000	1999
Number of companies	no.	173	191	209
Number of licenses	no.	512	544	539
Average number of licenses per companies	no.	3,0	2,8	2,6

PROFIT AND LOSS ACCOUNT

		2001	2000	1999
Sales revenues of salmon	NOK	29 827 011	41 238 039	31 852 429
Sales revenues of trout	NOK	5 507 412	4 849 049	4 970 021
Compensations	NOK	254 057	225 655	148 857
Other ordinary earnings	NOK	1 475 483	1 712 826	1 198 308
OPERATING REVENUES	NOK	37 063 963	48 025 569	38 169 615
Smolt costs	NOK	4 595 724	4 857 371	4 031 764
Feeding costs	NOK	16 635 649	15 827 800	13 723 592
Insurance costs (fish)	NOK	731 725	524 069	449 054
Slaughter costs and freight charges	NOK	5 254 051	4 841 499	4 080 693
Changes in live stock	NOK	1 522 808	2 412 375	345 561
Changes in frozen fish stock	NOK	693 996	271 293	-189 479
Wages and salaries	NOK	3 039 798	3 114 941	2 375 406
Estimated depreciation	NOK	1 796 026	1 509 250	1 054 178
Costs not related to production of fish	NOK	304 085	419 147	86 896
Other operating expenses	NOK	5 566 433	5 855 021	4 542 521
OPERATIONAL EXPENDITURE	NOK	35 706 687	34 265 430	30 188 022
OPERATING PROFIT	NOK	1 357 276	13 760 139	7 981 593
Financial Revenues	NOK	1 315 729	843 597	441 234
Financial Expenses	NOK	2 354 861	1 861 481	1 828 366
PROFIT ON ORD. ACTIVITIES BEFORE TAXATION	NOK	318 144	12 742 255	6 594 461
BALANCE SHEET				
		2001	2000	1999
Tangible fixed assets	NOK	17 311 811	14 489 106	9 725 212
Long-term fixed asset investments	NOK	5 710 316	4 802 510	2 760 345
CAPITAL ASSETS	NOK	23 022 127	19 291 616	12 485 557
Stock of raw materials (feed)	NOK	655 428	574 186	492 812
Stock of live fish	NOK	21 224 982	19 484 550	15 856 119
Stock of frozen fish	NOK	1 121 550	425 894	65 016
Debtors and current assets investments	NOK	9 326 553	11 196 202	8 604 559
Cash at bank and in hand	NOK	2 072 263	3 793 623	2 752 292
CURRENT ASSETS	NOK	34 400 776	35 474 455	27 770 798
TOTAL ASSETS	NOK	57 422 903	54 766 071	40 256 355
EQUITY	NOK	12 637 496	17 967 960	11 341 213
Provisions for liabilities and charges	NOK	5 469 231	5 388 719	3 589 602
Other long-term liabilities	NOK	15 994 553	11 516 664	9 386 519
Amounts owed to credit institutions	NOK	12 193 525	6 595 085	6 813 439
Trade creditors	NOK	4 792 151	4 461 323	3 523 272
Other short term liabilities	NOK	6 335 947	8 836 320	5 602 310
Total short term liabilities	NOK	23 321 623	19 892 728	15 939 021
TOTAL LIABILITIES	NOK	44 785 407	36 798 111	28 915 142
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES	NOK	57 422 903	54 766 071	40 256 355

SALE, PRODUCTION, A/O

		2001	2000	1999
Sale of salmon	kilo	1 592 292	1 614 583	1 473 030
Sale of trout	kilo	334 400	197 954	190 272
PRODUCTION OF FISH	kilo	2 113 663	2 028 015	1 608 343
Production per cubic metre	kilo	26,4	37,1	32,6
Production per man-year	kilo	306 328	298 238	251 304
Licensed volume	m3	36 012	33 984	31 201
Production volume	m3	79 970	54 673	49 279
Licensed utilisation	%	222,1	160,9	157,9
Number of man-year		6,9	6,8	6,4
Feed conversion ratio		1,20	1,20	1,20
Production value	NOK	37 551 227	48 770 756	36 978 532
Production value per man-year	NOK	5 442 207	7 172 170	5 777 896
Estimated interest on equity	NOK	855 157	991 830	607 525
Estimated depreciation (mix. Principle)	NOK	1 820 803	1 553 098	1 075 182
Wage paying ability	NOK	2 478 008	14 821 518	8 341 338
Wage paying ability per man-year	NOK	359 132	2 179 635	1 303 334

FINANCIAL RATIOS

		2001	2000	1999
Return on Total Assets	%	4,7	26,7	20,9
Operating Margin	%	3,7	28,7	20,9
Current Ratio	%	147,5	178,3	174,2
Acid Test Ratio	%	51,7	78,2	74,3
Interest Cover	%	113,5	784,5	460,7
Equity Ratio	%	22,0	32,8	28,2
Short-term liabilities Ratio	%	40,6	36,3	39,6
Long-term liabilities Ratio	%	37,4	30,9	32,2

COSTS PER KILO PRODUCED SALMON AND TROUT

		2001	2000	1999
Smolt costs	NOK	2,17	2,40	2,51
Feeding costs	NOK	7,87	7,80	8,53
Insurance costs (fish)	NOK	0,35	0,26	0,28
Wages and salaries	NOK	1,44	1,54	1,48
Estimated depreciation	NOK	0,85	0,74	0,66
Other operating expenses	NOK	2,63	2,89	2,82
NET Financial Expenses	NOK	0,49	0,50	0,86
PRODUCTION COSTS PER KILO	NOK	15,80	16,13	17,14
Slaughter costs	NOK	2,49	2,39	2,54
TOTAL COSTS PER KILO	NOK	18,29	18,51	19,68

I. VEDLEGG - SKJEMA

**RESULTAT- OG BALANSETALL FOR 2001 (PR. 31.12) MED TILLEGG AV EVT. REGNSKAPS-
NOTER SKAL VEDLEGGES LØNNSOMHETSSKJEMAET VED RETUR TIL FISKERI-
DIREKTORATET.****DEL 1.****SKAL BESVARES AV ALLE****SPØRSMÅL A (SE RETTLEDNING):**

- 1.) Omfatter vedlagte årsregnskap for 2001 andre konsesjoner enn nevnt ovenfor ?
- 2.) Dersom ja i 1.), omfatter også dette skjemaet andre konsesjoner ?
- 3.) Dersom ja, hvilke konsesjonsnumre gjelder skjema og årsregnskapet for 2001 ?:

Ja	Nei
☐	☐
☐	☐

Konsesjonsnummer? _____

SPØRSMÅL B (SE RETTLEDNING):

Hadde selskapet andre inntekter enn fra slakt av egenprodusert laks og ørret ? (f.eks slakting for andre selskap)

Ja	Nei
☐	☐

Dersom ja, - Angi hva slags inntekt ? : _____

- Hvor høy var denne inntekten? : _____

SPØRSMÅL C (SE RETTLEDNING):

Har selskapet mottatt forsikringsutbetaling i 2001 som følge av tap av fisk?

Ja	Nei
☐	☐

Dersom ja - hvor høy var denne utbetalingen?: Kr _____

SPØRSMÅL D (SE RETTLEDNING):

1.) Hvor stort var fôrlageret 1.1.01 og 31.12.01.?

kg

2.) Hvor stort var lager av frossen fisk 1.1.01 og 31.12.01.?

kg

3.) Hvor mye fôr ble innkjøpt i 2001?

kg

1.1.01	31.12.01
2001	

SPØRSMÅL E (SE RETTLEDNING)

Hva var gjennomsnittlig vekt pr. stk smolt på utsettingstidspunktet i 2001

- Laks, utsatt i 2001: gram _____

- Ørret, utsatt i 2001: gram _____

DEL 2.

KUN POSTER SOM IKKE ER SPESIFISERT I VEDLAGT ÅRSREGNSKAP (EVENTUELLE VEDLAGTE REGNSKAPSNOTER) SKAL FYLLES UT NEDENFOR..

SPØRSMÅL F (SE RETTLEDNING): Spesifisering av vareforbruk i resultatregnskapet

- 1.) Innkjøp av smolt Kr _____
- 2.) Innkjøp av fôr Kr _____
- 3.) Forsikringskostnad (fisk) Kr _____
- 4.) Endringer i varebeholdning (fisk) Kr _____

SPØRSMÅL G (SE RETTLEDNING): Spesifisering av slaktekostnader i resultatregnskapet

- 1.) **VED LEIESLAKTING (INKL. EVENTUELLE FRAKTKOSTNADER)**
Hvor mye betalte selskapet i slaktekostnader (bokførte kostnader) Kr _____
- 2.) **VED EGET SLAKTERI/PAKKERI**
Hvor mye utgjorde kostnadene i forbindelse med slakting av egen fisk (bokførte kostnader)?
- Lønnskostnader Kr _____
- Emballasje Kr _____
- Frakt Kr _____
- Annet Kr _____

SPØRSMÅL H (SE RETTLEDNING): Spesifisering av varer i balanseregnskapet

- 1.) Beholdningsverdi av fôr pr. 31.12. Kr _____
- 2.) Beholdningsverdi av frossenfisk pr. 31.12. Kr _____

SPØRSMÅL I (SE RETTLEDNING): Spesifisering av kjøp og salg av varige driftsmidler i 2001

Pkt 1. Driftsmidler	Pkt 2. Innkjøpsår	Pkt. 3. Opprinnelig kjøpesum	Pkt. 4. Materiale (eks. jern, plast etc.)
	20	Kr	
	20	Kr	
	20	Kr	
	20	Kr	
	20	Kr	

Dersom Fiskeridirektoratet har spørsmål til utfyllingen kan man henvende seg til:

Navn: _____	Telefonnr: _____
	Telefaksnr: _____
	E-mail adresse: _____
For Firma - selskapsnavn, dato og underskrift	

FORTROLIG

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5804 BERGEN
Tlf. 55 23 80 00

Statistikk Fiskeoppdrett 2001

Matfisk-/stamfisk-/FOU-konsesjoner

Laks og ørret

Statistisk sentralbyrå

Saksbehandler:
Tlf: 55 23 80 17

(Etter lov av 14. juni 1985 plikter alle å gi oppgave)

Organisasjonsnummer:
Konsesjonsnummer:
Gjelder konsesjonene:

	Ja	Nei
Har det vært produksjon på konsesjonen(e) i 2001?		
Benyttet reelt volum i m ³ pr. 31.12.2001?		

SVARFRIST 4. MARS 2002**Tabell 1. PRODUKSJONSOVERSIKT for laks og ørret i 2001 (stk.).**

	Beholdning pr. 1.1.2001	Utsatt i 2001	Uttak 98/99-generasj.	Uttak 00-generasj.	Uttak 01-generasj.	Tap/Svinn i 2001	Beholdning pr 31.12.2001
Antall laks							
Antall ørret							

Tabell 2. BEHOLDNING PR. 31.12.2001 av laks og ørret (stk. og gjennomsnittsvekt pr. stk.)

	99-generasjon		00-generasjon		01-generasjon	
	Stk	Gj. snitt vekt	Stk	Gj. snitt vekt	Stk	Gj. snitt vekt
Laks						
Ørret						

Tabell 3. KJØP og INTERNE MOTTAK av settefisk/smolt i 2001.

	Kjøp		Interne mottak		Totalt inntak	
	Stk.	Beløp i kr (ekskl. mva)	Stk.	Beløp i kr (ekskl. mva)	Stk.	Beløp i kr (ekskl. mva)
Laks:						
Ørret:						

Tabell 4. SALG av fisk (levende og slaktet) og salg av rogn i 2001.

	Laks		Ørret	
	Mengde	Beløp i kr (ekskl. mva)	Mengde	Beløp i kr (ekskl. mva)
Sløyd fisk (med hode)	kg		kg	
Sløyd fisk (hodekappet)	kg		kg	
Rund fisk (rund vekt)	kg		kg	
Rogn/øyeroegn	liter		liter	

Tabell 5. GENERELLE OPPLYSNINGER

Leppefisk	Har konsesjonen(e) kjøpt/selv fisket leppefisk i 2001 ? ☐ Ja ☐ Nei	Dersom ja: Antall stk Beløp (i kr)
Frossenfisk (Ikke solgt)	Hadde konsesjonen(e) frossenfisk på lager pr. 31.12. 2001 ? ☐ Ja ☐ Nei	Dersom ja: Antall kg: Laks: Ørret:

Tabell 6. TAP/SVINN av fisk i 2001 (stykk og samlet vekt). Alt tap/svinn som er notert i tabell 1 skal spesifiseres:

Registrert tap i sjø:	Laks		Ørret	
	Stk	kg	Stk	kg
Sykdommer				
Skader				
Alger/maneter				
Andre årsaker til tap i sjø (spesifiser):.....				
Registrert utkast på slakteri				
Tidlig kjønnsmodning				
Defekter/lyter/sårskader				
Andre årsaker til utkast i slakteri (spesifiser):.....				
Uregistrert svinn				
Rømming/lekkasjer/uhell				
Rovdyr/fugl/tyveri				
Andre årsaker til svinn (spesifiser):.....				
Sum				

Tabell 7. ARBEIDSINNSATS i 2001. (Gjelder kun arbeid i oppdrettskonsesjonen)

		Personer		Timeverk	
		Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Betalt arbeidstid	Fast ansatte				
	Sesongarbeidere				
Ubetalt arbeidstid	Timer				

Tabell 8. KJØP og SALG av varige driftsmidler i 2001.

	Kjøp (kr)	Salg (kr)
Driftsbygninger		
Sjøanlegg (f.eks. merder, nøter etc.)		
Diverse maskiner (f.eks. fôrautomater, datautst.)		
Transportmidler og annet		
I alt		

Merknader og kommentarer (legg ved eget ark dersom det er for liten plass til å skrive på).

For firma. Dato og underskrift:	Adresse:	Telefon: Mobiltelefon: Telefaks: